

Skyddad natur 2022-12-31

Tabeller, diagram och kartor från SCB:s rapport

SCB

Fatmomakke kyrkstad

Sammanfattning

Tabell 0.1. Formellt skyddad natur 2022-12-31

Instrument för skydd	Antal	Totalt		Land och inlandsvatten		Havsvatten	
		Areal i hektar	Andel	Areal i hektar	Andel	Areal i hektar	Andel
Miljöbalken, permanent formellt skydd							
Nationalparker	30	743 237	1,4%	697 250	1,6%	45 986	0,6%
Naturresevat	5 440	5 148 009	9,7%	4 438 235	9,9%	709 774	8,7%
Naturvårdsområden	89	149 292	0,3%	122 953	0,3%	26 339	0,3%
Biotopskyddsområden i skogsmark	8 737	33 519	0,1%	33 516	0,1%	3	0,0%
Övrigt biotopskyddsområde	139	616	0,0%	367	0,0%	249	0,0%
Nationalstadsparken	1	2 614	0,0%	1 820	0,0%	794	0,0%
Natura 2000-områden	4 125	7 801 464	12,9%	5 795 833	13,0%	2 005 632	12,9%
Miljöbalken totalt, utan överlapp	18 561	8 874 047	14,7%	6 562 556	14,7%	2 311 490	14,9%
Jordabalken, tidsbestämt formellt skydd							
Naturvårdsavtal	5 847	170 550	0,3%	170 501	0,4%	50	0,0%
Inomstatliga överenskommelser							
Fortifikationsverket	56	32 257	0,1%	32 201	0,1%	56	0,0%
Samtliga instrument, utan överlapp	24 464	9 055 526	15,0%	6 743 933	15,1%	2 311 594	14,9%

Sveriges officiella statistik

Källa: Naturvårdsregistret och SCB

Arealer i Sveriges ekonomiska zon (EZ) ingår i Natura 2000-områden och i summeringar där Natura 2000 ingår (rad 11 och 16). Areal för Sveriges hela ekonomiska zon har använts i beräkning av andel Natura 2000-områden och summeringar på rad 11 och 16. Andel för övriga instrument beräknas utifrån areal för svenskt territorium, enligt SCB:s officiella statistik över land- och vattenarealer, referenstidpunkt 2023-01-01 (www.scb.se/mi0802).

Tema 2022:

**Rennäring och fjällnära
skyddad natur**

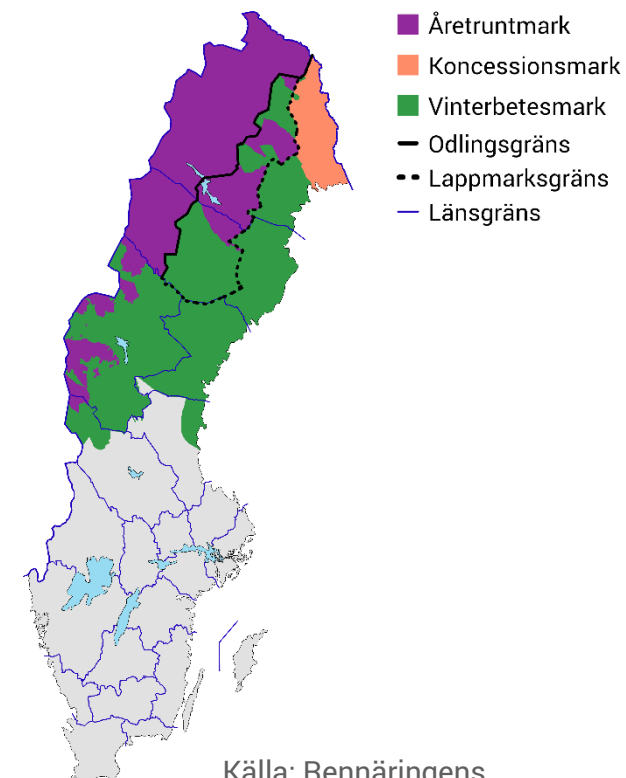
Tabell 1.1. Renbetesmarker 2020
Hektar avrundat till jämna 1 000-tal

Län	Koncessionsmark	Vinterbetesmark	Åretruntmark	Totalt
Dalarna	0	489 000	69 000	557 000
Gävleborg	0	333 000	0	333 000
Västernorrland	0	2 239 000	0	2 239 000
Jämtland	0	4 220 000	1 184 000	5 404 000
Västerbotten	0	3 855 000	2 066 000	5 921 000
Norrbotten	1 648 000	1 941 000	7 004 000	10 593 000
Hela riket	1 648 000	13 076 000	10 323 000	25 047 000

Källa: Rennäringens markanvändningsdatabas, IRENMARK (LstGIS, <http://gis.lst.se/lstgis/>, 2021-10-05). Statens planverks karta med åretruntbetesmark 1978. Bearbetning: SCB.

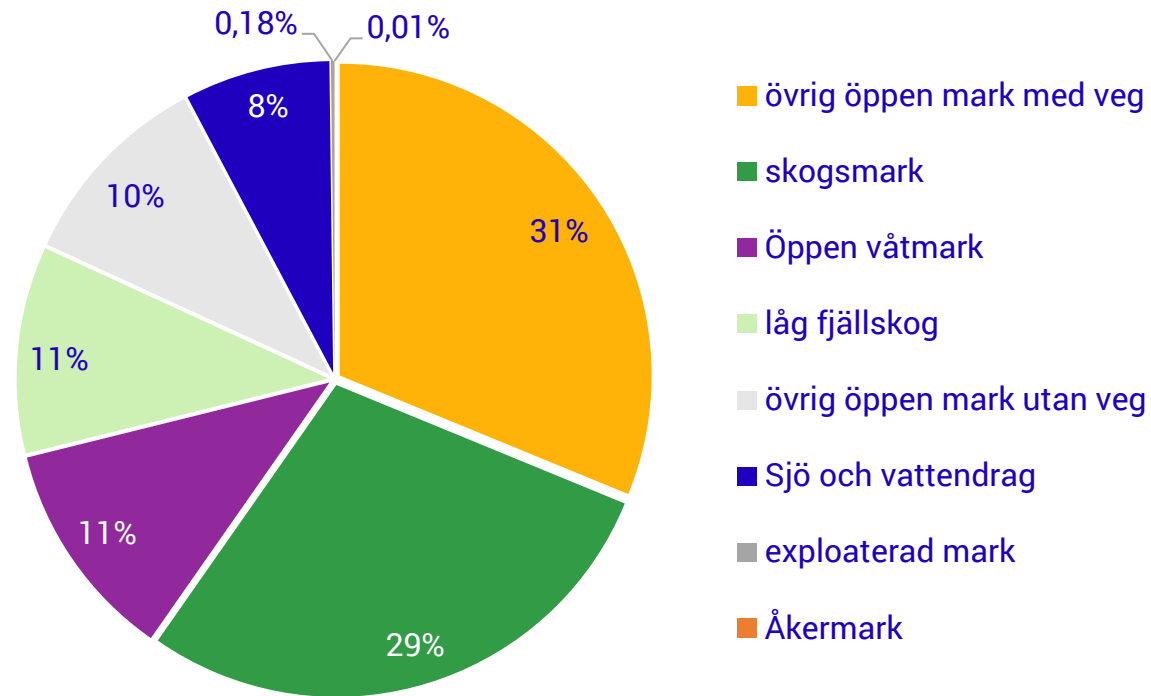
Baserat på ungefärliga gränser. All mark inom redovisat område är inte upplåtet till renskötsel. Även inlandsvatten ingår i de redovisade arealerna.

Karta 1.1. Renbetesmark 2020

Källa: Rennäringens markanvändningsdatabas, IRENMARK, Statens planverks karta med åretruntbetesmark 1978. Med bearbetning av SCB

Diagram 1.1. Marktäcke i den fjällnära regionen, andelar i procent, 2018

Källa: NMD 1.1

Karta 1.4. Fjällregionen

Källa: Skogsstyrelsen

Årtal av betydelse för fjällnära natur

1909

De första nationalparkerna bildas, bl.a. Sarek, Abisko.

1952

Domänverket inrättar skogsodlingsgränsen ovan vilken nya hyggen inte får tas upp.

1964

Naturvårdslagen möjliggör bildande av naturreservat.

1972

Riktlinjer som leder till att flera fjällområden och älvar undantas exploatering.

1974

Vindelfjällens naturreservat bildas.

1982

Domänverkets skogsodlingsgräns upphävs och fjällskogar på statens marker kan lättare avverkas.

1988

Stora fjällurskogar blir naturreservat.

1991

Den fjällnära skogen definieras i förordning.

1992

Sverige skriver under konventionen om biologisk mångfald.

1993

Statens fastighetsverk bildas.

1994

Ny skogsvårdslag

1995

Sverige blir en del av EU:s nätverk för skyddad natur: Natura 2000.

1999

Riksdagen antar 15 miljö kvalitetsmål. Miljöbalken träder i kraft.

Lästips:

Naturvårdsverket beskriver historiken närmare i publikationen Svenskt Naturskydd 100 år:

<https://naturvardsverket.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A1610122&dswid=4798>

Karta 1.2. Formellt skyddad natur och skyddsvärda fjällnära områden, alla naturtyper, 2022-12-31

Nuvarande formellt skydd

- Nationalparker och skogliga biotopskyddsområden i sin helhet.
- De delar av gällande naturreservat som har föreskrifter mot skogsbruk.
- Natura 2000 SCI-områden av typen Sites of Community Interest (SCI), Habitatdirektivet, områden med utpekade skogshabitat och delar som karterats som potentiella skogshabitat i Natura Naturtypskarteringen NNK.
- Naturvårdsverkets naturvårdsavtal, Skogsstyrelsens naturvårdsavtal, Ekoparker och Vitryggsavtal (endast NO/NS-bestånden).
- Överenskommelse från 2010 mellan Naturvårdsverket och Fortifikationsverket avseende särskilt värdefulla naturskogsområden på Fortifikationsverkets marker.

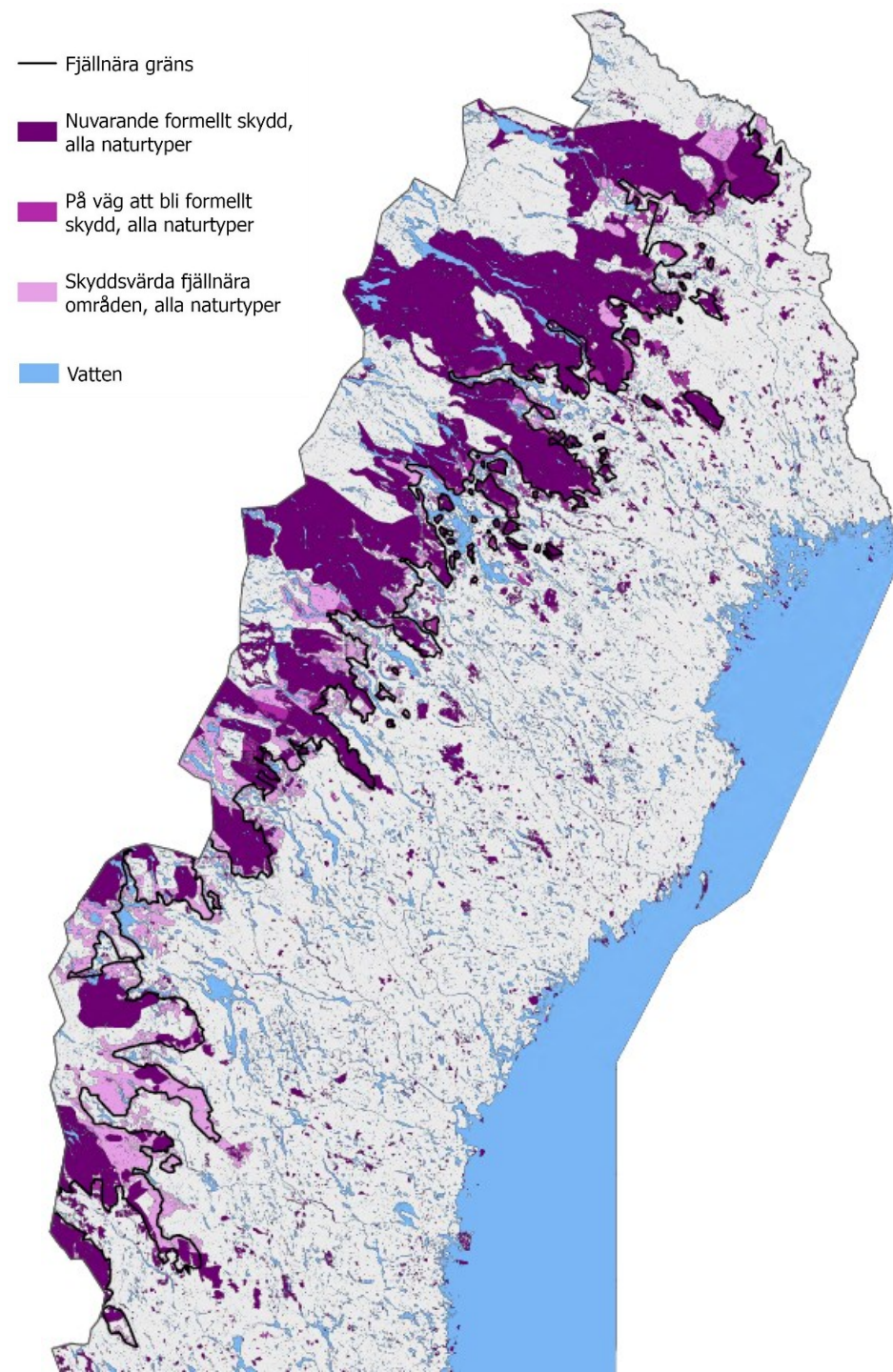
På väg att bli formellt skydd

- Beslut, ej laga kraft för naturreservat och biotopskyddsområden.
- Markersättningar för blivande naturreservat. Inkluderar köp, intrångsersättning och bidrag för bildande av naturreservat. Avser områden som är på väg att skyddas formellt, men som befinner sig i ett delsteg i processen.
- Områden på Fastighetsverkets mark efter samråd 1 april 2010.
- Överenskommelse mellan Sveaskog AB och Naturvårdsverket från 2023.

Skyddsvärda fjällnära områden

- Statliga fjällnaturskogarna som pekats ut i rapport till Skogsutredningen 2019 (SOU 2020:73).
- All mark inom redovisat område på kartan är inte upplåtet till renskötsel. På kartan saknas sydlig gränslinje för renbetesmark.

Källa: Naturvårdsregistret, NMD 1.1 och Skogsstyrelsen

Karta 1.3. Formellt skyddad natur och skyddsvärda fjällnära områden, alla naturtyper, 2022-12-31

Nuvarande formellt skydd

- Nationalparker och skogliga biotopskyddsområden i sin helhet.
- De delar av gällande naturreservat som har föreskrifter mot skogsbruk.
- Natura 2000 SCI-områden av typen Sites of Community Interest (SCI), Habitatdirektivet, områden med utpekade skogshabitat och delar som karterats som potentiella skogshabitat i Natura Naturtypskarteringen NNK.
- Naturvårdsverkets naturvårdsavtal, Skogsstyrelsens naturvårdsavtal, Ekoparker och Vitryggsavtal (endast NO/NS-bestånden).
- Överenskommelse från 2010 mellan Naturvårdsverket och Fortifikationsverket avseende särskilt värdefulla naturskogsområden på Fortifikationsverkets marker.

På väg att bli formellt skydd

- Beslut, ej laga kraft för naturreservat och biotopskyddsområden.
- Markersättningar för blivande naturreservat. Inkluderar köp, intrångsersättning och bidrag för bildande av naturreservat. Avser områden som är på väg att skyddas formellt, men som befinner sig i ett delsteg i processen.
- Områden på Fastighetsverkets mark efter samråd 1 april 2010.
- Överenskommelse mellan Sveaskog AB och Naturvårdsverket från 2023.

Skyddsvärda fjällnära områden

- Statliga fjällnaturskogarna som pekats ut i rapport till Skogsutredningen 2019 (SOU 2020:73)
- All mark inom redovisat område på kartan är inte upplåtet till renskötsel. På kartan saknas sydlig gränslinje för renbetesmark.

Källa: Naturvårdsregistret, NMD 1.1 och Skogsstyrelsen

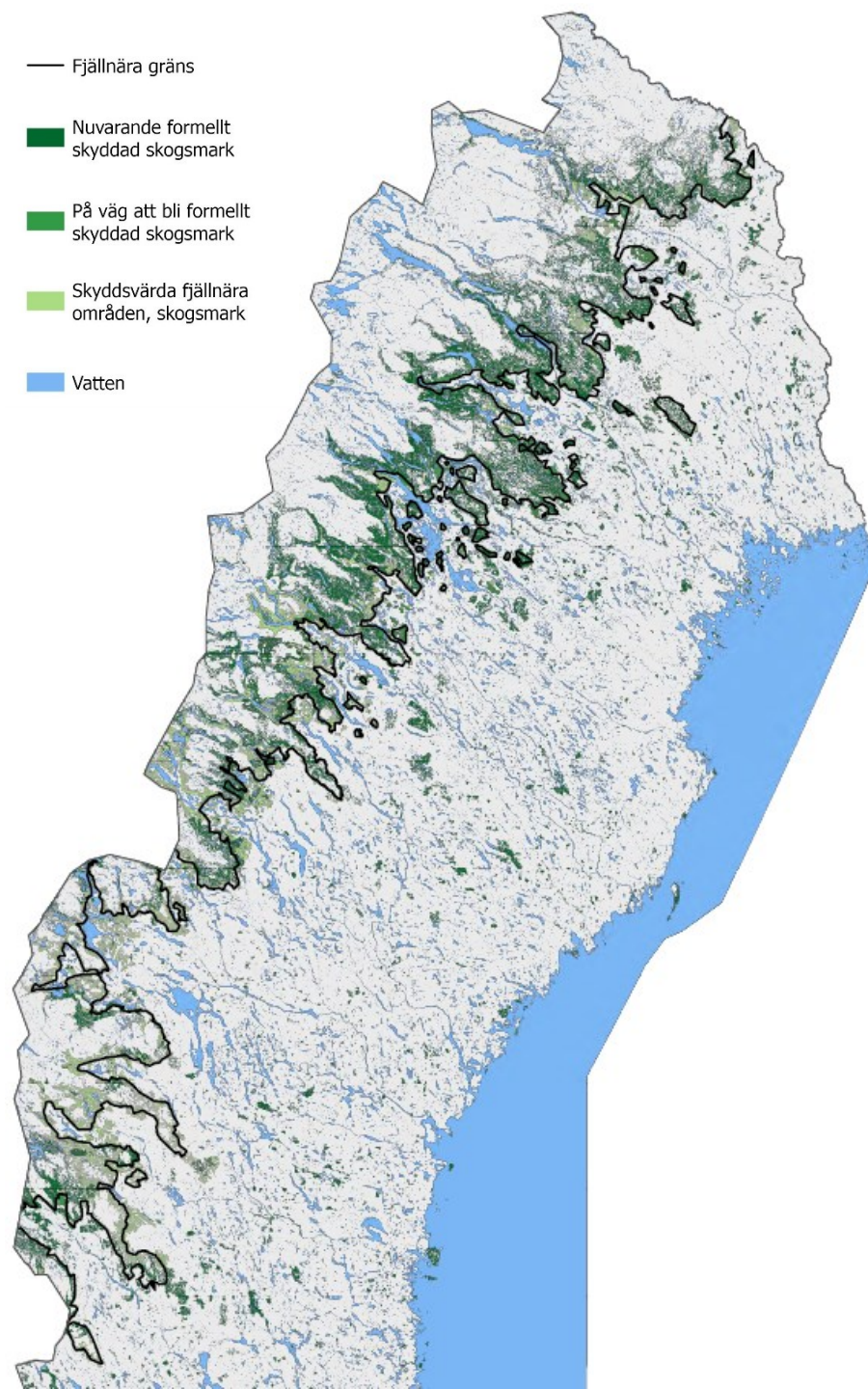

Diagram 1.2. Formellt skydd och skyddsvärda områden ovan fjällnära gränsen, arealer i hektar per naturtyp, 2022-12-31

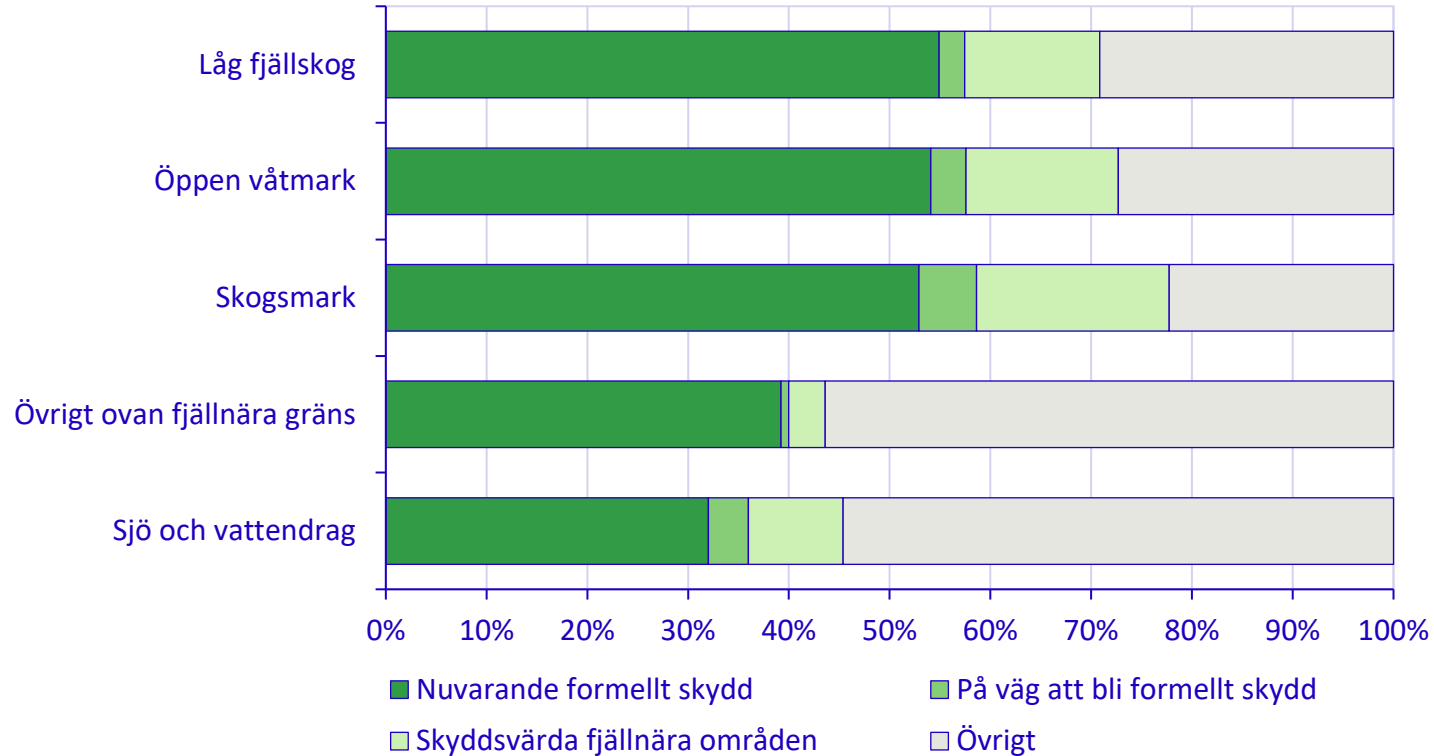
Källa: Naturvårdsregistret, NMD 1.1. och Skogsstyrelsen

Karta 1.4. Fjällregionen

Källa: Skogsstyrelsen

Diagram 1.3. Formellt skyddad natur och skyddsvärda fjällnära områden efter naturtyp, i fjällnära regionen. Andel av totala arealer i fjällnära regionen, 2022-12-31

Källa: Naturvårdsregistret, NMD 1.1. och Skogsstyrelsen

Karta 1.4. Fjällregionen

Källa: Skogsstyrelsen

Karta 1.5. Kulturresevat i fjällregionen

Årligt tema

Tidigare teman i statistikrapporten om skyddad natur (efter statistikens referensår):

- 2021: Internationell statistik och rapportering
- 2020: Kommunalt skyddad natur
- 2019: Agenda 2030 och skydd av marina miljöer
- 2018: Nationella marktäckedata (NMD)
- 2017: Våtmarker och myrar
- 2016: Friluftsliv och skyddad natur
- 2015: Grön infrastruktur
- 2014: Skydd av skog jämfört med skogsbruk

Historik – mer än 100 år av skyddad natur i Sverige

Viktiga årtal i utvecklingen av skyddad natur

Lästips:

Naturvårdsverket beskriver historiken närmare i publikationen Svenskt Naturskydd 100 år:

<https://naturvardsverket.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A1610122&dswid=4798>

1909

De första nationalparkerna bildas.

1912

De första naturreservaten bildas.

1964

Naturvårdslagen gör det enklare att bilda naturreservat.

1978

Urskogsinventeringen inleds.

1988

Stora fjällurskogar blir naturreservat.

1992

Sverige skriver under konventionen om biologisk mångfald, vilken blir vägledande för skydd av natur.

1995

Sverige blir en del av EU:s nätverk för skyddad natur: Natura 2000.

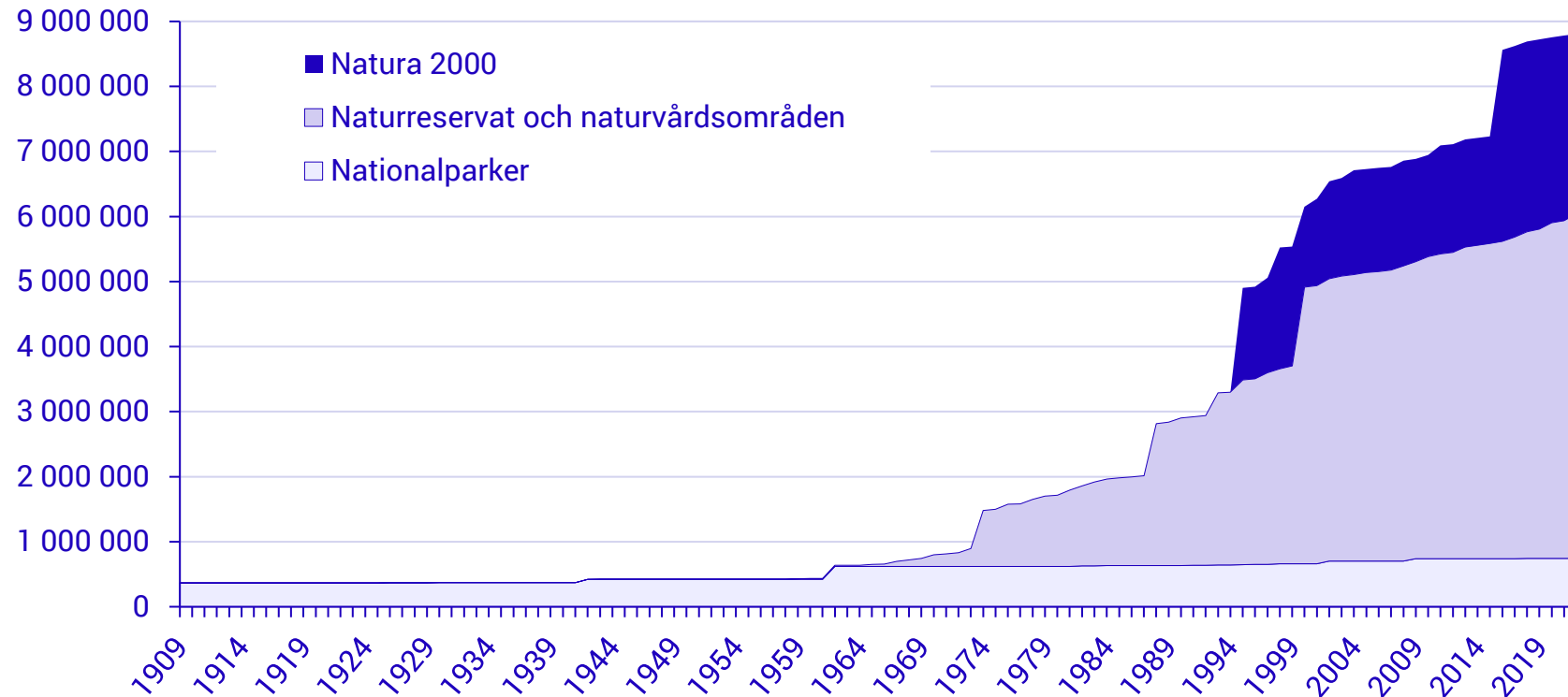
1999

Riksdagen antar 15 miljö kvalitetsmål och Miljöbalken träder i kraft.

Diagram 2.1. Skyddad natur per instrument, 1909 till 2022

Akkumulerad totalareal för nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och Natura 2000-områden (habitatdirektivet SCI)

Totalareal i hektar

Arealer utan överlapp utifrån gällandedatum (laga kraft). Vid överlapp mellan skyddade områden redovisas ytan i ordningen:

1. nationalpark
2. naturreservat/naturvårdsområde
3. Natura 2000-område.

Flera Natura 2000-områden överlappar nationalpark och naturreservat.

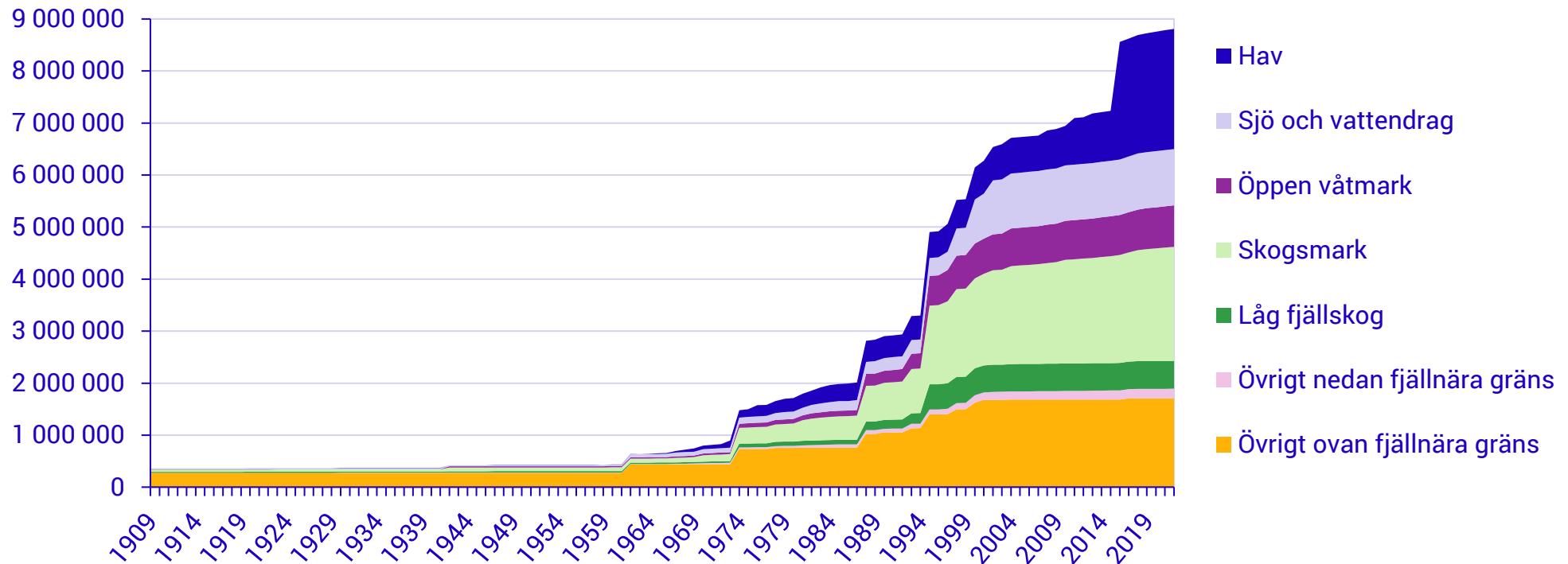
Utökningar av redan gällande områden redovisas på ursprungligt gällandedatum.

Källa: Naturvårdsregistret

Diagram 2.2. Skyddad natur per naturtyp 1909 till 2022

Akkumulerad areal för nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och Natura 2000-områden (habitatdirektivet, SCI)

Hektar

Källa: Naturvårdsregistret och NMD 1.1

Arealer utan överlapp utifrån gällandedatum (laga kraft).

Utökningar av redan gällande områden redovisas på ursprungligt gällandedatum.

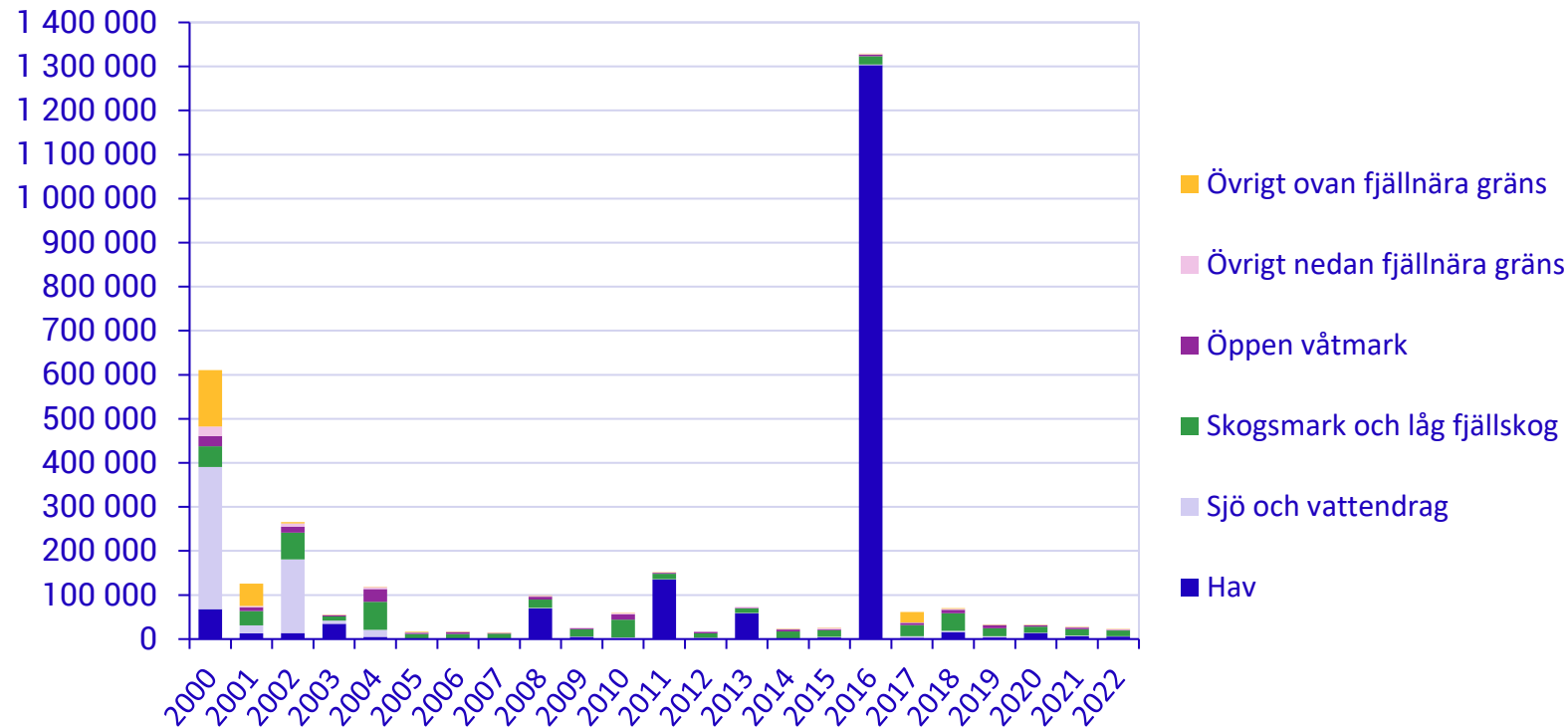
Övrig mark ovan eller nedan fjällnära gräns utgörs av åkermark, exploaterad mark och övrig öppen mark med och utan vegetation.

Diagram 2.3. Nya skyddade områden per naturtyp och år 2000 till 2022

Areal för nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och Natura 2000-områden (habitatdirektivet, SCI)

Hektar

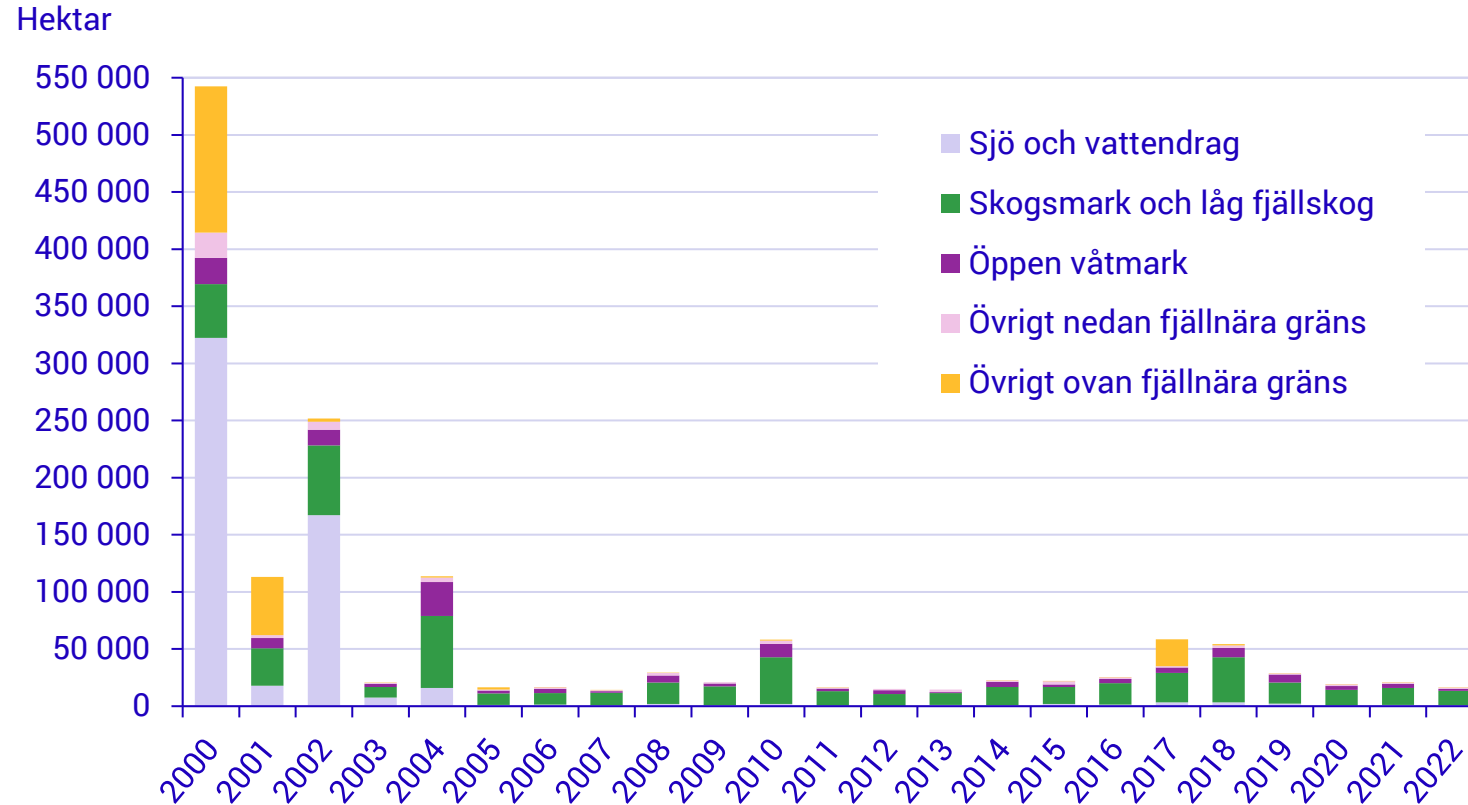
Skyddad natur utifrån gällandedatum (laga kraft). Utökningar av redan gällande områden redovisas på ursprungligt gällandedatum.

Statistiken visar utökning av redan gällande områden på det år som avser när området bildades. Det innebär att utökningar av äldre områden inte ingår i de diagram som endast visar nytillkomna arealer. Till exempel har 2020 års utökning av naturreservatet Svenska Högarna redovisats på 1976, som är reservatets ursprungliga gällande datum.

Källa: Naturvårdsregistret och NMD 1.1.

Diagram 2.4. Nya skyddade områden, areal per år och naturtyp på land samt sjöar och vattendrag, 2000 till 2022

Areal för nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och Natura 2000-områden (habitatdirektivet, SCI)

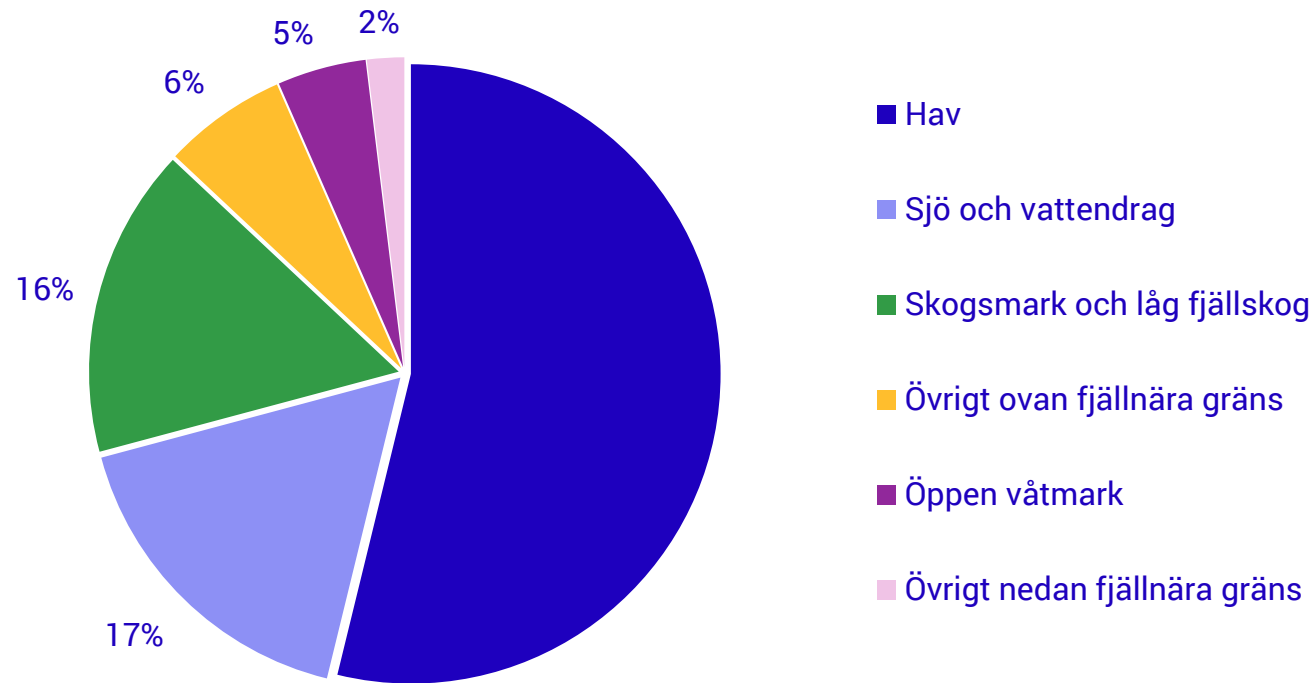
Skyddad natur utifrån gällandedatum (laga kraft). Utökningar av redan gällande områden redovisas på ursprungligt gällandedatum.

Statistiken visar utökning av redan gällande områden på det år som avser när området bildades. Det innebär att utökningar av äldre områden inte ingår i de diagram som endast visar nytillkomna arealer.

Källa: Naturvårdsregistret och NMD 1.1.

Diagram 2.5. Nya skyddade områden per naturtyp, summa 2000 till 2022

Areal för nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och Natura 2000-områden (habitatdirektivet, SCI)

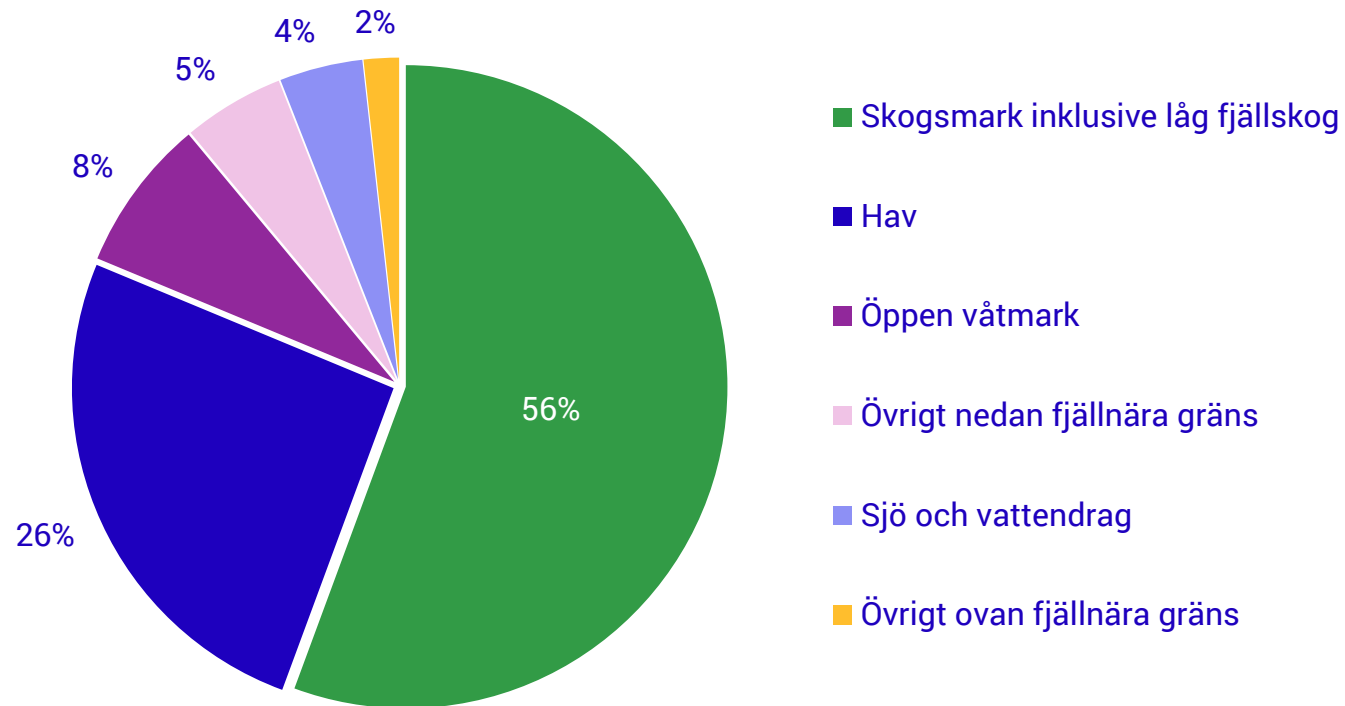
Källa: Naturvårdsregistret och NMD 1.1.

Diagrammet visar skyddad natur utifrån gällandedatum (laga kraft). Utökningar av redan gällande områden redovisas på ursprungligt gällandedatum.

Övrigt ovan eller nedan fjällnära gräns är åkermark, exploaterad mark och övrig öppen mark med och utan vegetation.

Diagram 2.6. Nya skyddade områden per naturtyp 2022

Areal för nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och Natura 2000-områden (habitatdirektivet, SCI)

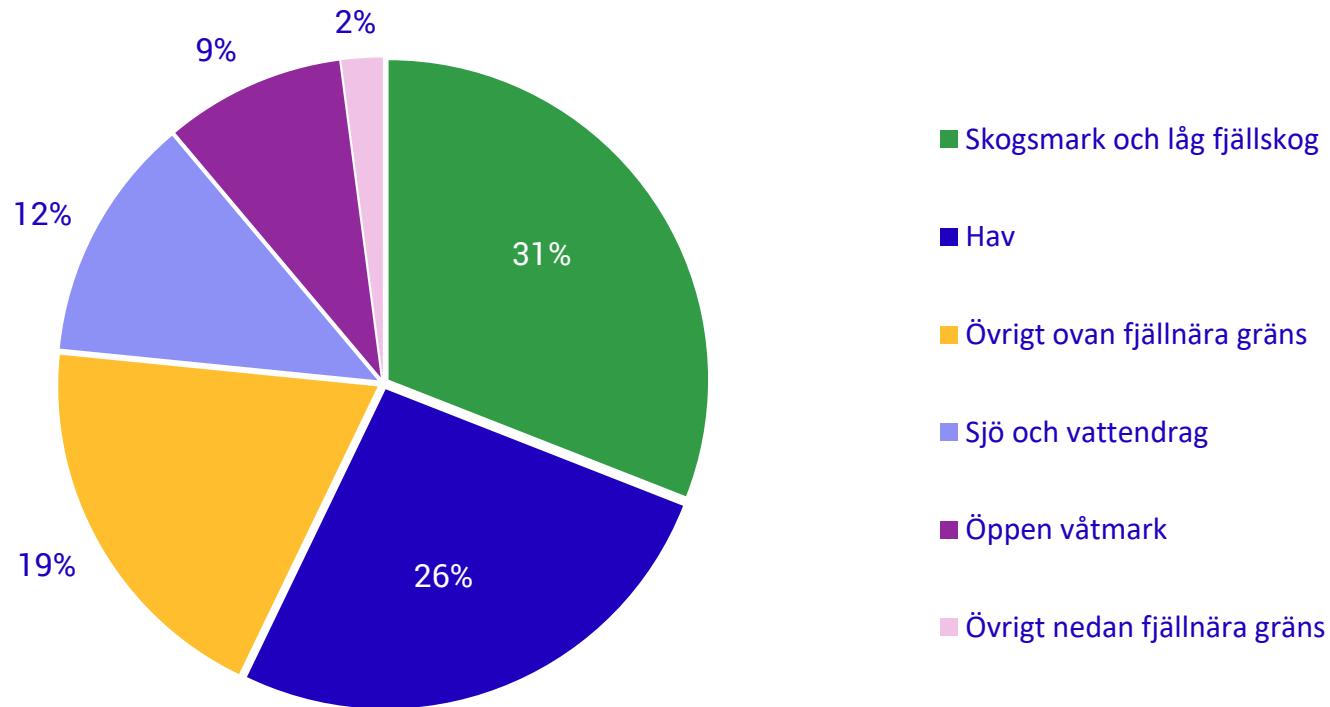

Källa: Naturvårdsregistret och NMD 1.1.

Diagrammet visar skyddad natur utifrån gällandedatum (laga kraft). Utökningar av redan gällande områden redovisas på ursprungligt gällandedatum.

Diagram 2.7. Skyddad natur per naturtyp, areal totalt 1909 till 2022

Areal för nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och Natura 2000-områden (habitatdirektivet, SCI)

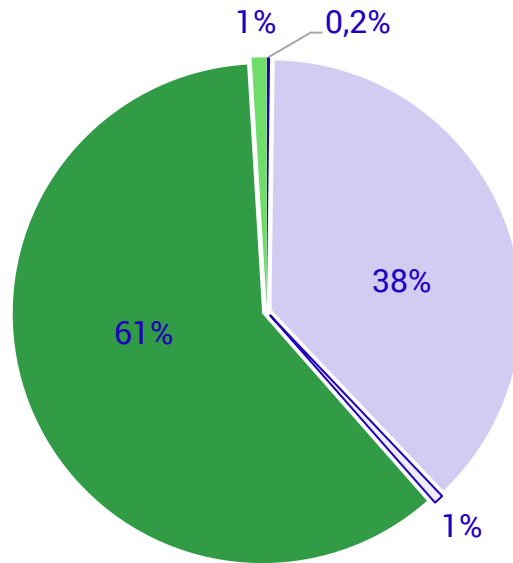

Källa: Naturvårdsregistret och NMD 1.1.

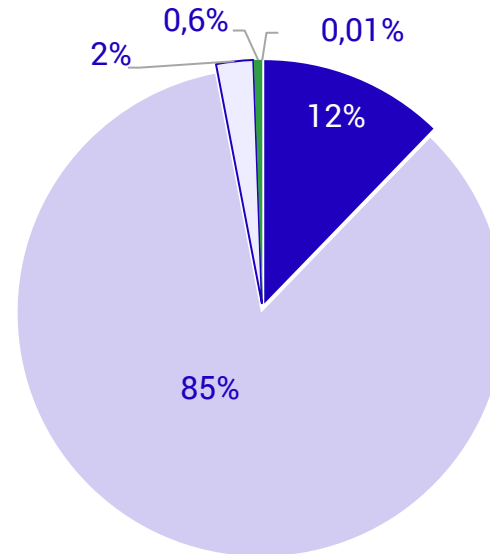
Antal och areal per instrument för skydd

Diagram 3.1 och 3.2. Antal områden och totalareal per instrument, 2022-12-31

Antal områden, andel i procent

Totalareal, andel i procent

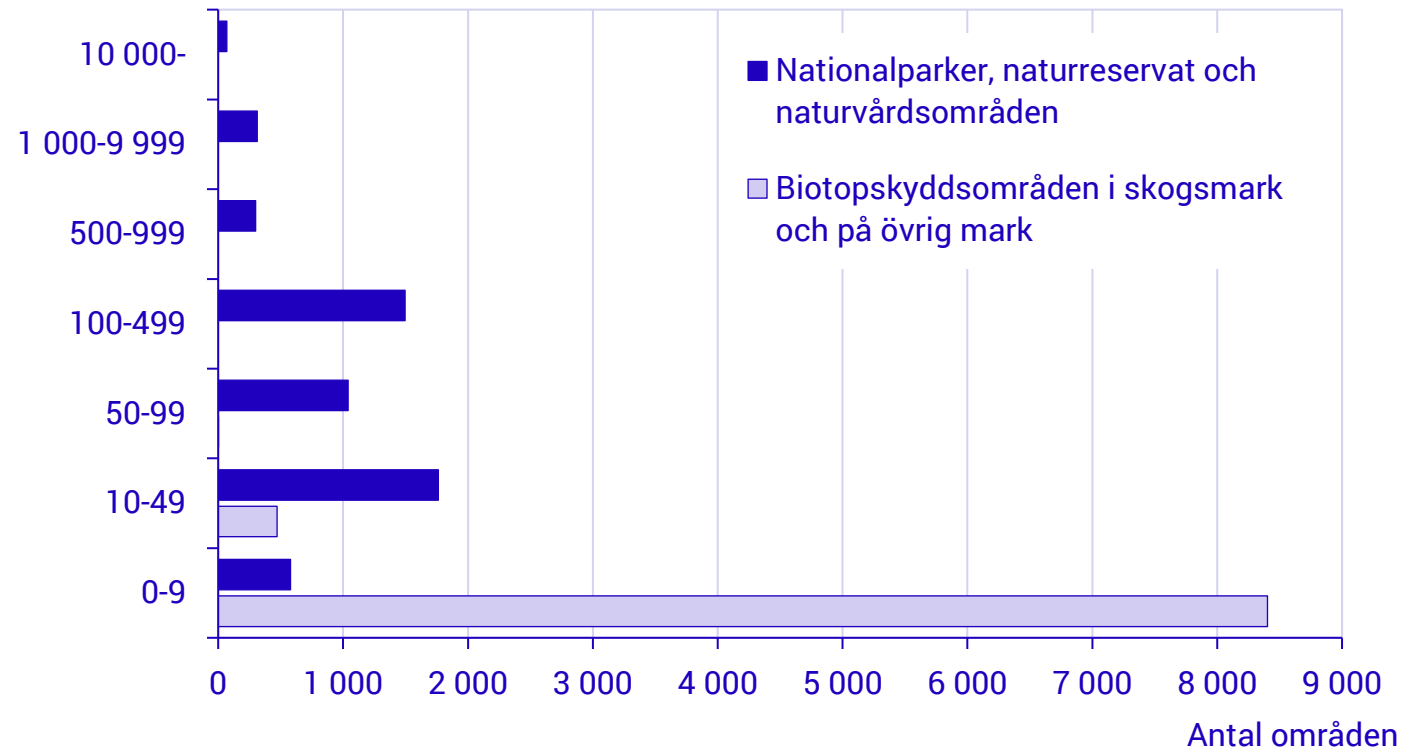

- Nationalparker
- Naturreservat
- Naturvårdsområden
- Skogliga biotopskyddsområden
- Övriga biotopskyddsområden

Källa: Naturvårdsregistret och SCB

Diagram 3.3. Antal skyddade områden per storleksklass, 2022-12-31

Totalareal i hektar

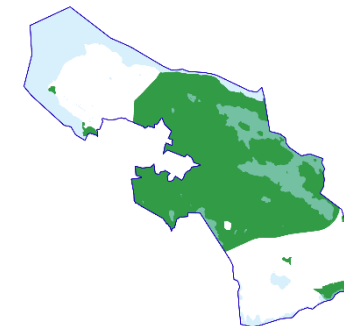
Källa: Naturvårdsregistret och SCB

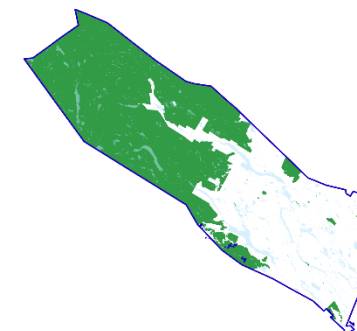
Tabell 3.1. Tio-i-topp, andel skyddad landareal per kommun 2022-12-31
Nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och biotopskyddsområden

Län	Kommun	Skyddad landareal i hektar	Andel av kommunens hela landareal
Stockholms län	Salem	3 180	59%
Västerbottens län	Sorsele	414 918	56%
Stockholms län	Vaxholm	2 926	51%
Norrbottnens län	Jokkmokk	892 557	51%
Stockholms län	Tyresö	3 038	44%
Norrbottnens län	Gällivare	631 675	40%
Stockholms län	Huddinge	4 937	38%
Stockholms län	Sollentuna	1 709	33%
Stockholms län	Järfälla	1 591	30%
Dalarnas län	Älvdalen	201 936	29%

Karta 3.1. Skyddad natur i Salems kommun

Karta 3.2. Skyddad natur i Sorsele kommun

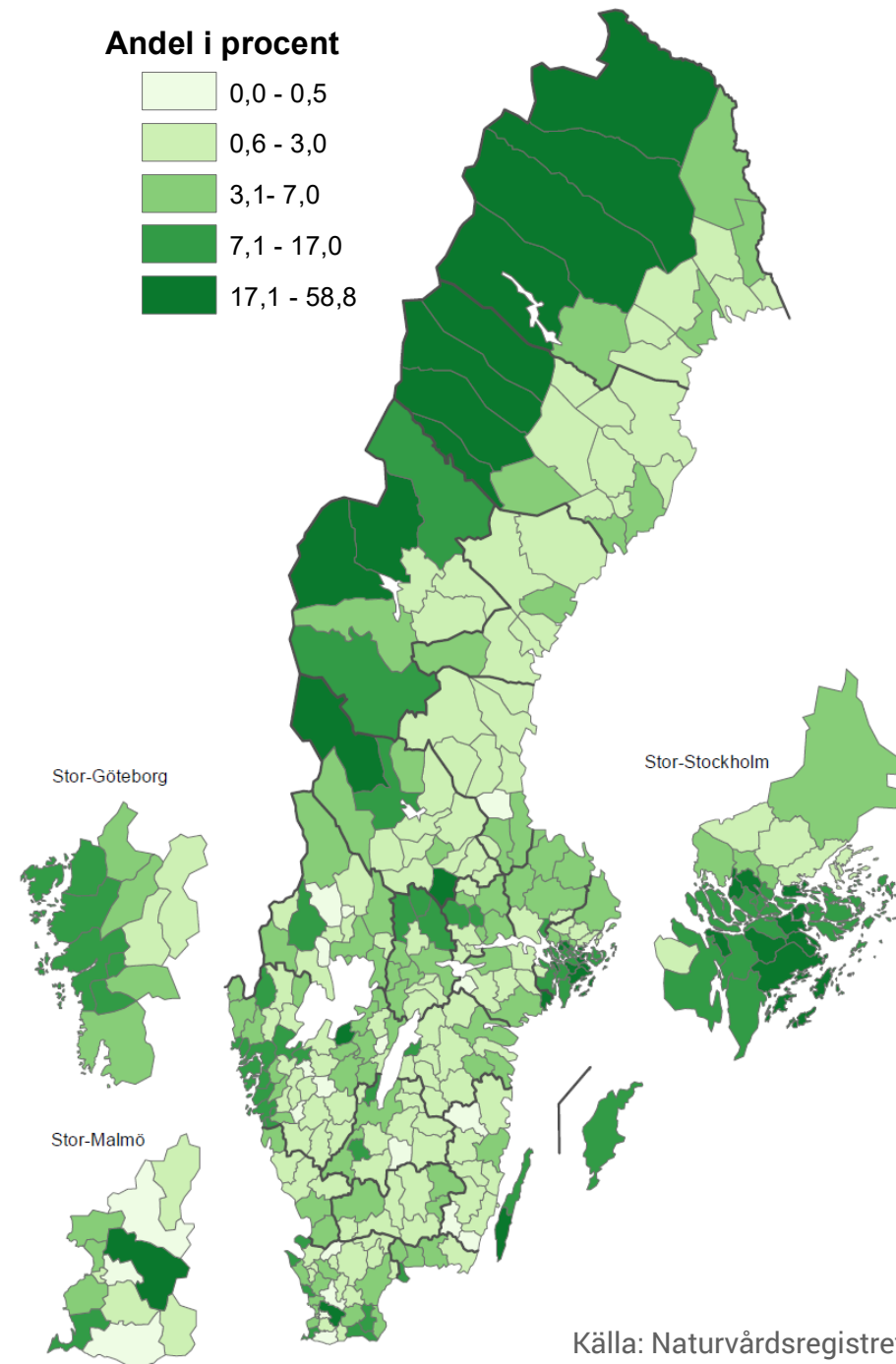
Källa: Naturvårdsregistret och SCB.

Bakgrundskarta med vatten och kommungräns:
©Lantmäteriet

Karta 3.3. Andel skyddad landareal per kommun, 2022-12-31

Skyddad landareal i nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och biotopskyddsområden (skogliga och övriga), som andel av kommunens hela landareal.

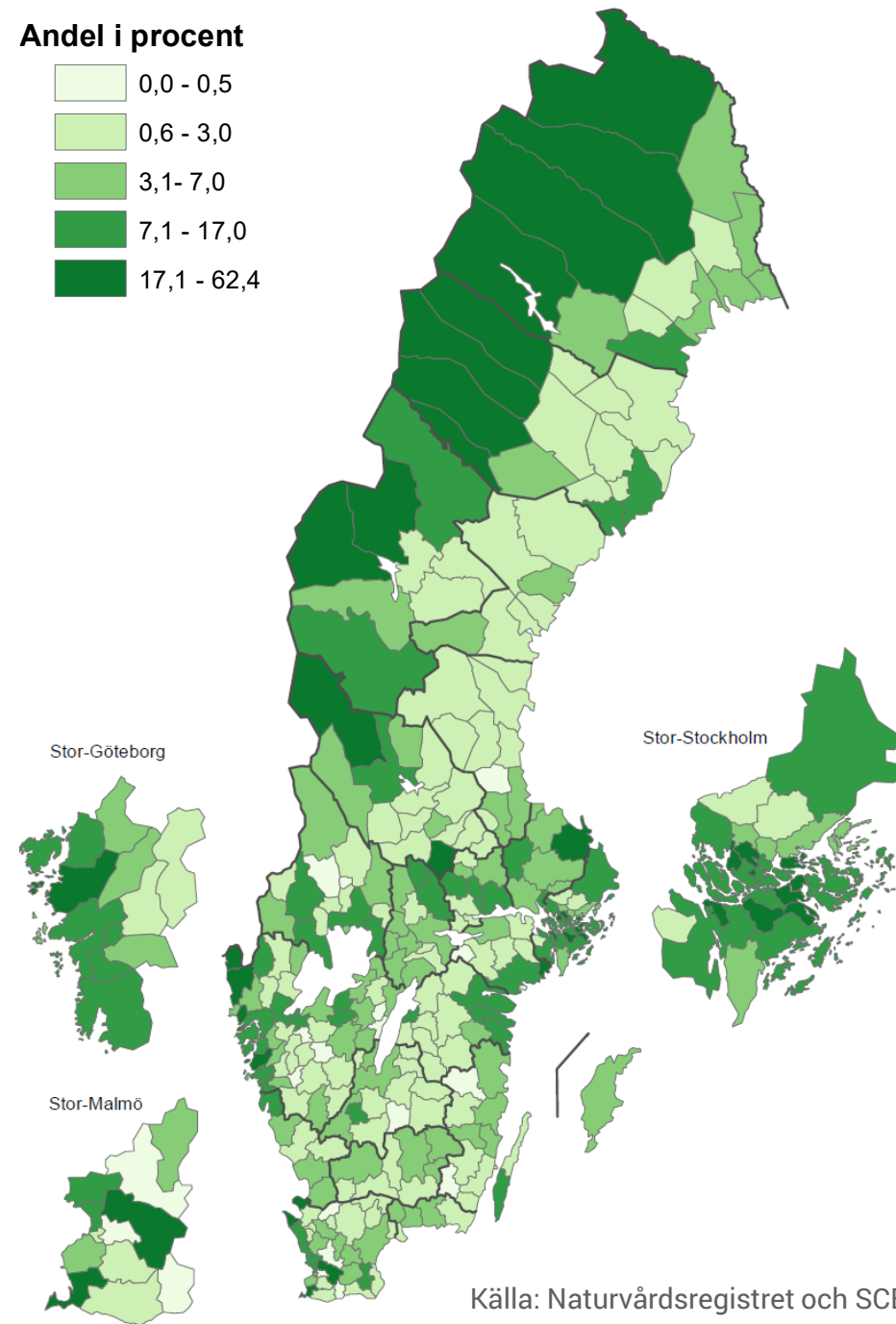
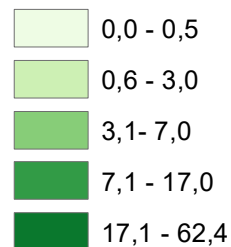
Inga arealer vatten ingår i statistiken.
För statistik över alla kommuner, se Tabellbilaga 1, samt Excelfil på SCB:s webbplats www.scb.se/MI0603.

Karta 3.5. Andel skyddad totalareal per kommun, 2022-12-31

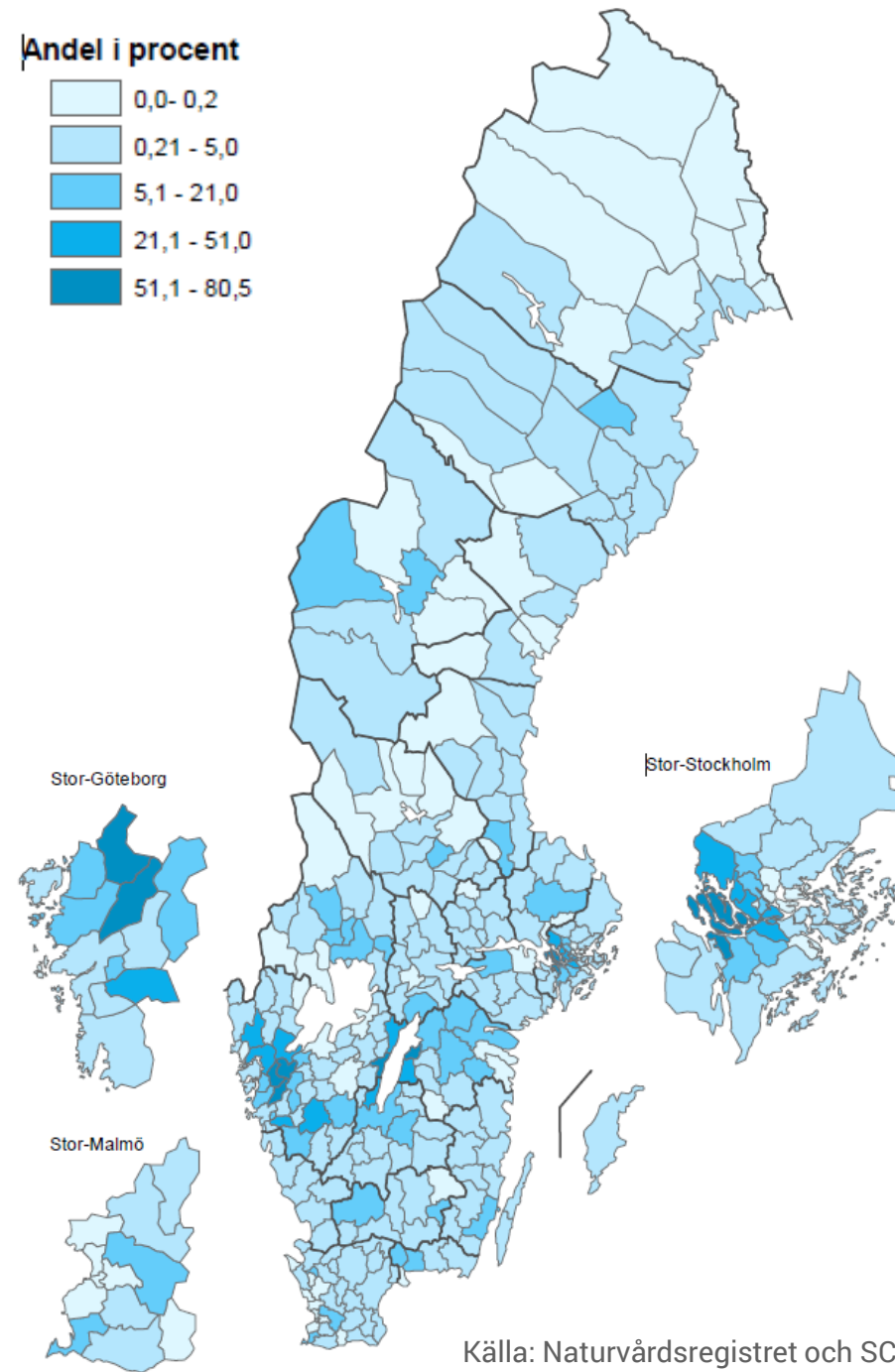
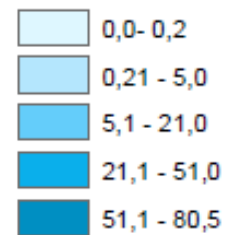
Skyddad totalareal i nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och biotopskyddsområden (skogliga och övriga), som andel av kommunens hela totalareal.

Andel i procent

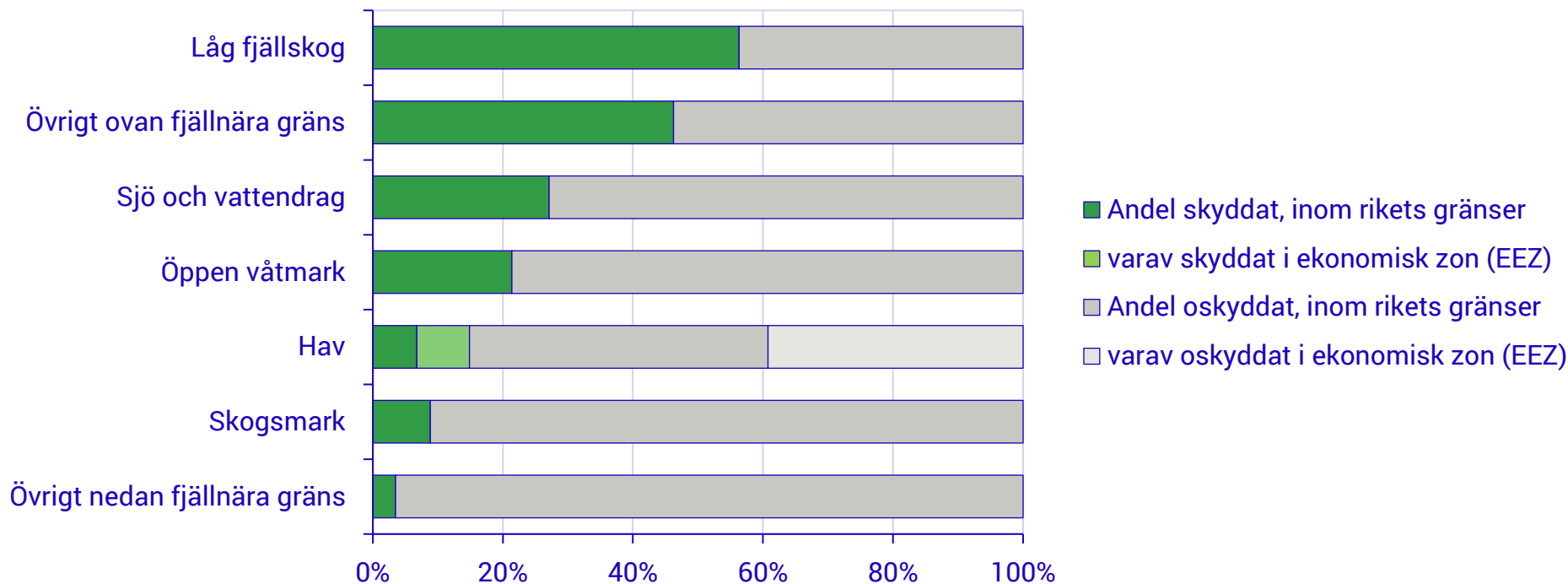
Karta 3.19. Vattenskyddsområden per kommun, andel av totalareal 2022-12-31

Andel i procent

Naturtyper

Diagram 4.1. Skyddad natur efter naturtyp. Andel formellt skyddad natur av totala arealer i Sverige och inom Sveriges ekonomiska zon, 2022-12-31

Källa: Naturvårdsregistret och NMD 1.1.

Skyddad natur avser här samma instrument som i Tabell 0.1, det vill säga nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden, biotopskyddsområden (skogliga och övriga), nationalstadsparken, Natura 2000 (samtliga), naturvårdsavtal, samt inomstatliga överenskommelser om skydd av natur.

Övrig mark ovan eller nedan fjällnära gräns utgörs av åkermark, exploaterad mark och övrig öppen mark med och utan vegetation. I övrig öppen mark med vegetation ingår ängs- och betesmarker, såväl som golfbanor. I exploaterad mark ingår hårdgjorda ytor som parkeringsplatser, byggnader och vägar.

Tabell 4.1. Naturtyper i nationalparker och naturreservat, 2022-12-31

Arealer i hektar avrundade till jämna 100-tal

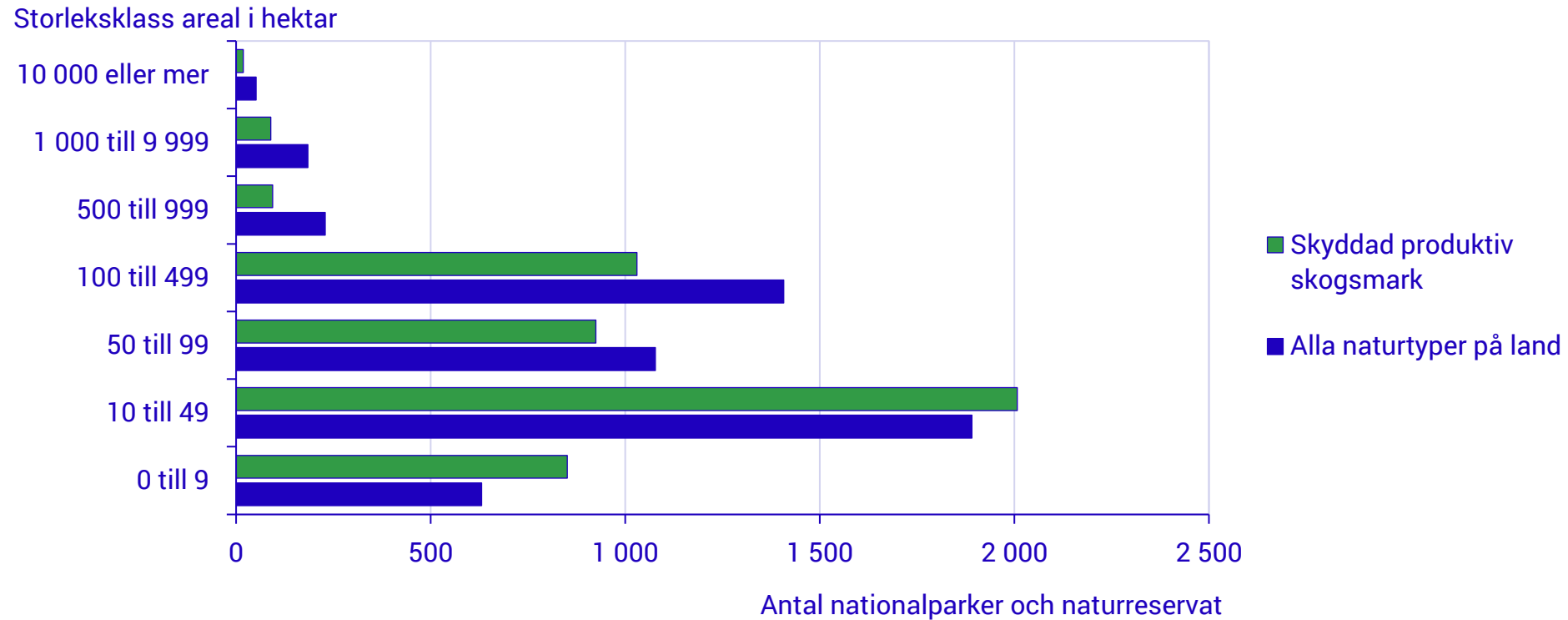
Källa: Naturvårdsregistret NVR och Nationella marktäckedata NMD 1.1.

Restriktioner mot skogsbruk avser särskilda föreskrifter mot skogsbruk, formulerade i beslut för nationalparker och naturreservat.

Tabellen görs med hjälp av Nationella marktäckedata (NMD 1.1). Det leder till vissa skillnader i arealer jämfört med statistiken i Tabell 0.1.

Naturtyp	Naturreservat	Nationalparker	Naturreservat och nationalparker	
			Total areal	Med restriktioner mot skogsbruk
Skogsmark				
Tallskog	425 500	27 600	453 100	416 600
Granskog	539 300	17 200	556 500	541 600
Barrblandskog	133 800	9 100	142 800	129 600
Lövblandad barrskog	238 500	9 000	247 500	233 600
Triviallövskog	467 400	31 700	499 100	488 300
Ädellövskog	27 600	1 400	29 000	23 600
Triviallövskog med ädellövsinslag	6 900	100	7 000	4 800
Temporärt ej skog	31 500	600	32 100	23 000
Improduktiv skogsmark	862 800	49 300	912 100	899 900
Produktiv skogsmark	1 007 800	47 300	1 055 100	961 300
<i>varav nedan fjällnära gränsen</i>	566 700	19 700	586 300	492 900
Övrig mark				
Låg fjällskog	472 700	31 400	504 200	
Öppen våtmark	681 900	36 500	718 400	
Åkermark	17 300	0	17 300	
Exploaterad mark	9 000	300	9 300	
Övrig öppen mark ovan fjällnära gräns	979 900	465 900	1 445 800	
Övrig öppen mark nedan fjällnära gräns	88 200	2 800	91 000	
Sjöar och vattendrag	317 900	63 600	381 500	
Hav	710 500	46 000	756 500	
Totalt	5 147 900	743 200	5 891 100	1 861 200

Diagram 4.2. Antal nationalparker och naturreservat per storleksklass, 2022-12-31

Källa: Naturvårdsregistret, Fastighetskartan och NMD 1.1.

Produktiv skogsmark är beräknad med hjälp av NMD 1.1. "Alla naturtyper på land" är beräknad med hjälp av SCB:s vattenkarta, baserad på Lantmäteriets hydrografidata.

Formellt skyddad skogsmark

Diagram 4.3. Andel skogsmark av total landareal per län, 2020

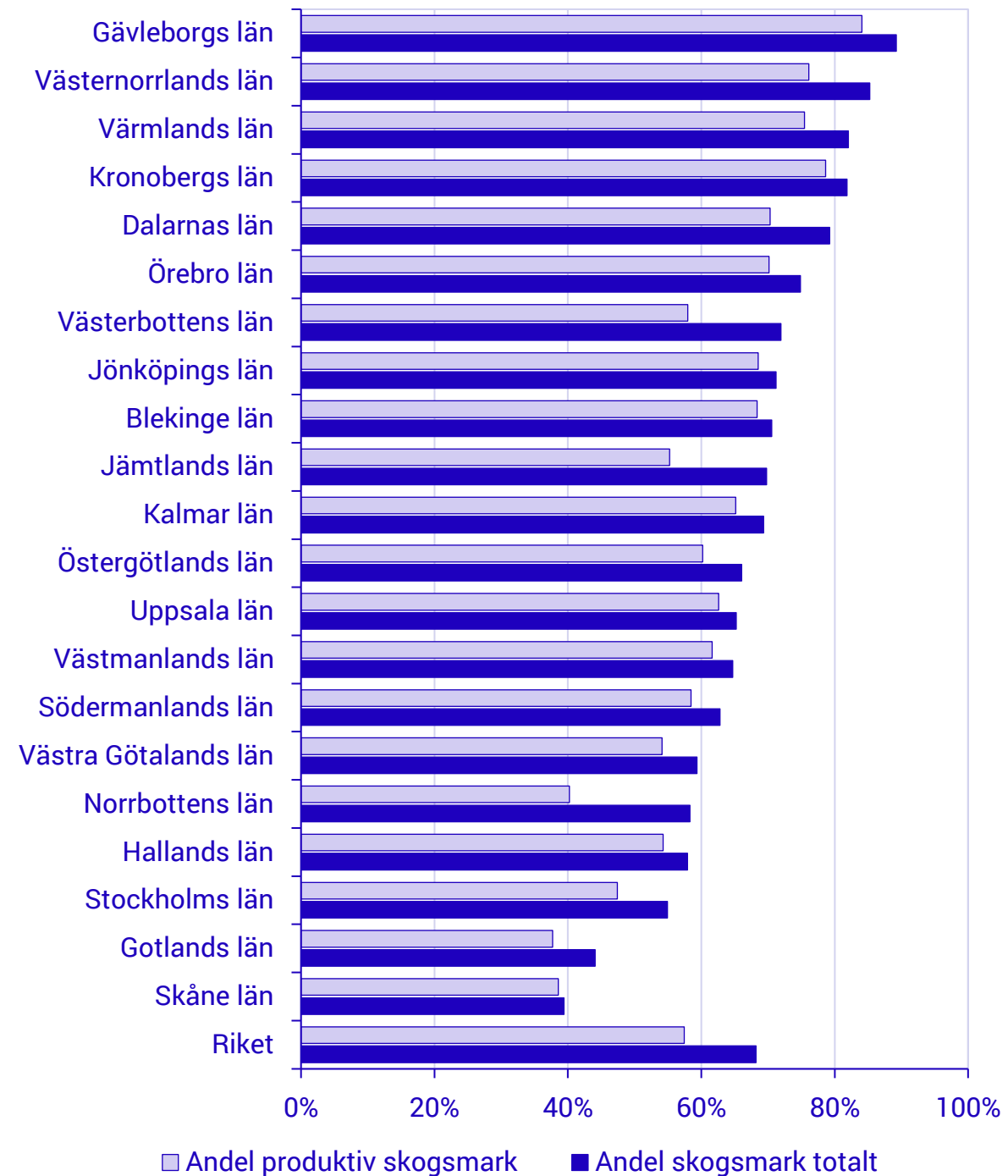
Skogsmark är mark inom ett sammanhängande område där träden har en höjd av mer än fem meter och en kronslutenhet av mer än tio procent, eller förutsättningar att nå denna höjd och kronslutenhet utan produktionshöjande åtgärder.

Produktiv skogsmark är skogsmark som enligt vedertagna bedömningsgrunder kan producera i genomsnitt minst en kubikmeter virke per hektar och år.

Improduktiv skogsmark är skogsmark som enligt vedertagna bedömningsgrunder **inte** kan producera i genomsnitt minst en kubikmeter virke per hektar och år. Med andra ord är det skogsmark som inte är produktiv enligt ovanstående definition.

Källa: SLU Riksskogstaxeringen.

Femårsmedelvärde för perioden 2018 till 2022, där 2020 är mittenår.

Figur 4.1 och 4.2. Överlapp inom formellt skyddad skogsmark

Miljöbalken, permanent formellt skydd som är gällande (har laga kraft)

Nationalparker och skogliga biotopskyddsområden i sin helhet. De delar av gällande naturreservat och naturvårdsområden som har föreskrifter mot skogsbruk.

Jordabalken, tidsbestämt formellt skydd

Naturvårdsverkets naturvårdsavtal, Skogsstyrelsens naturvårdsavtal, vitryggsavtal och ekoparker (endast NO/NS-bestånden).

Miljöbalken, permanent formellt skydd som är gällande (har laga kraft)

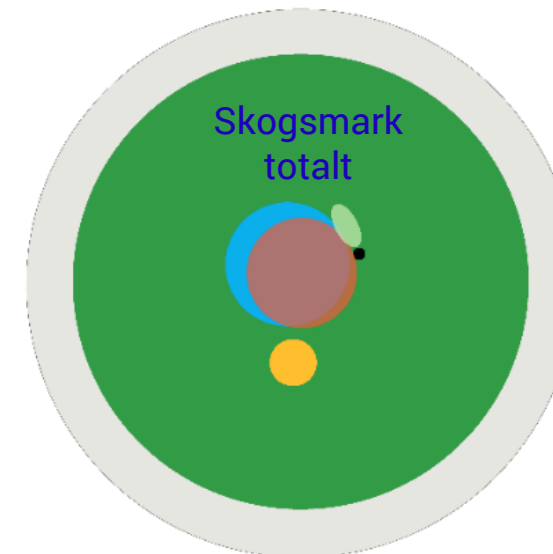
Natura 2000 SCI-områden av typen *Sites of Community Interest* (SCI), Habitatdirektivet. Endast områden med utpekade skogshabitat och delar som karterats som potentiella skogshabitat i Natura Naturtypskarteringen NNK.

Inomstatliga överenskommelser, Fortifikationsverket

Överenskommelse från 2010 mellan Naturvårdsverket och Fortifikationsverket avseende särskilt värdefulla naturskogsområden på Fortifikationsverkets marker.

Beslut ej laga kraft, samt markersättningar för blivande naturreservat

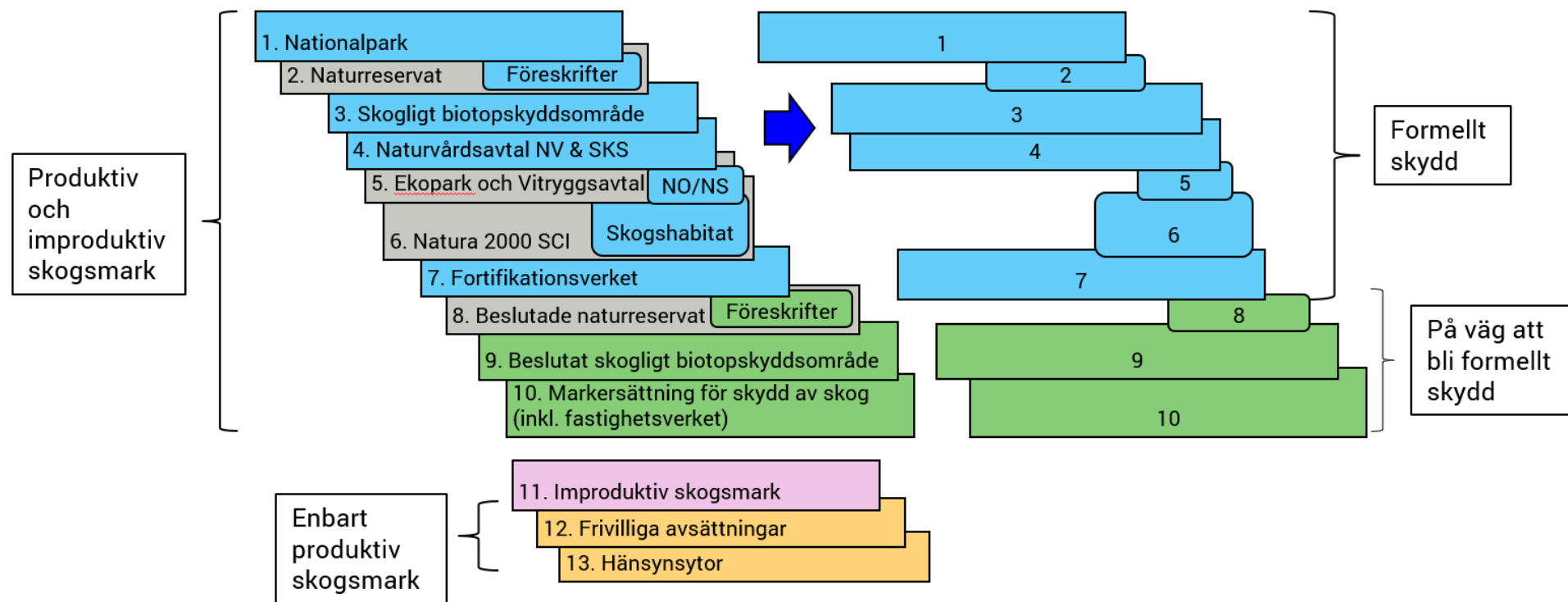
Beslut, ej laga kraft för naturreservat och biotopskyddsområden. Markersättningar för blivande naturreservat. Inkluderar köp, intrångsersättning och bidrag för bildande av naturreservat. Avser områden som är på väg att skyddas formellt, men som befinner sig i ett delsteg i processen.

Källa: Naturvårdsregistret NVR och Nationella marktäckedata NMD 1.1.

Storleken på cirklarna motsvarar de faktiska arealerna. Den gula cirkeln visar endast beslut utan laga kraft och markersättningar som inte överlappar övriga instrument.

Figur 8.1. Exkludering av överlappande arealer skogsmark

Urval för 1-3: beslutsstatus gällande
 Urval för 9-10: både beslutade och överklagade, ursprungligt beslutsdatum tom 2022-12-31

Tabell 4.8. Formellt skyddad skogsmark med överlappande arealer. 2022-12-31

Arealer i hektar avrundade till jämna 100-tal

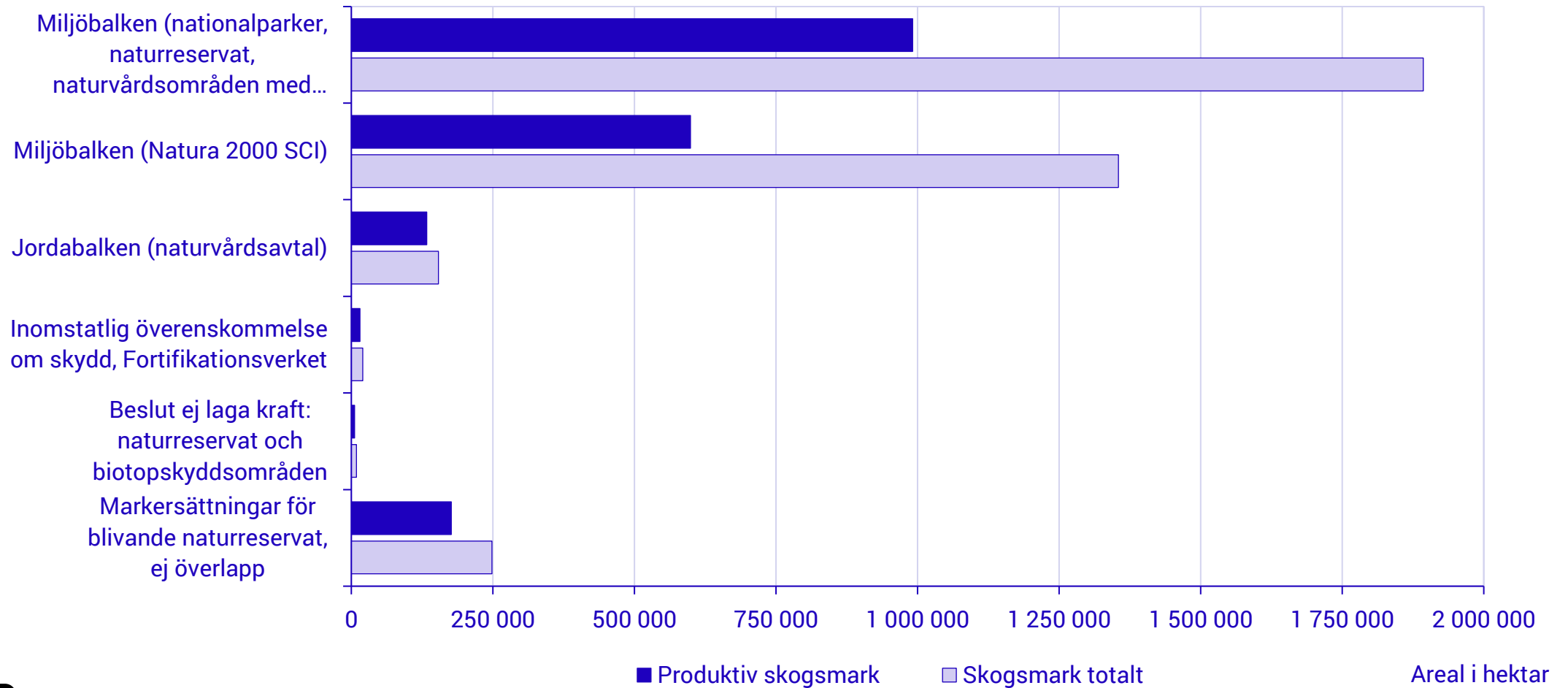
Instrument för skydd	Produktiv skogsmark		Skogsmark totalt	
	Areal i hektar	Andel av all produktiv skogsmark	Areal i hektar	Andel av all total skogsmark
Miljöbalken: Nationalparker, naturreservat med föreskrifter, biotopskydd	991 300	4,3%	1 893 100	7,0%
Miljöbalken: Natura 2000 SCI	598 800	2,6%	1 354 700	5,0%
Jordabalken: Naturvårdsavtal	133 000	0,6%	153 900	0,6%
Inomstatlig överenskommelse om skydd med Fortifikationsverket	15 200	0,1%	20 200	0,1%
Beslut ej laga kraft: naturreservat och biotopskyddsområden	5 700	0,02%	9 000	0,03%
Markersättningar för blivande naturreservat, ej överlapp	176 600	0,8%	248 200	0,9%
Totalt utan överlappande arealer	1 348 800	5,9%	2 398 000	8,9%

Källa: Naturvårdsregistret NVR och Nationella marktäckedata NMD 1.1.

Arealerna är inklusive överlappande arealer mellan instrument. Endast värden på raderna "Markersättningar för blivande naturreservat, ej överlapp" och "Totalareal utan överlappande arealer" är rensade från överlapp.

Diagram 4.4. Formellt skyddad skogsmark med överlappande arealer. 2022-12-31

Källa: Naturvårdsregistret NVR och Nationella marktäckedata NMD 1.1.

Arealerna är inklusive överlappande arealer mellan instrument. Endast värden för "Markersättningar för blivande naturreservat, ej överlapp" är rensade från överlapp.

Tabell 4.9. Formellt skyddad skogsmark utan överlappande arealer. 2022-12-31
 Arealer i hektar avrundade till jämna 100-tal

Instrument för skydd	Produktiv skogsmark		Skogsmark totalt	
	Areal i hektar	Andel av all produktiv skogsmark	Areal i hektar	Andel av all total skogsmark
Miljöbalken: Nationalparker, naturreservat med föreskrifter, biotopskydd	991 300	4,3%	1 893 100	7,0%
Miljöbalken: Natura 2000 SCI	35 600	0,2%	84 900	0,3%
Jordabalken: Naturvårdsavtal med Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen	32 900	0,1%	38 000	0,1%
Jordabalken: Naturvårdsavtal av typ ekoparker och vitryggsavtal	92 700	0,4%	107 600	0,4%
Inomstatlig överenskommelse om skydd med Fortifikationsverket	14 500	0,1%	19 400	0,1%
Beslut ej laga kraft och markersättningar	181 800	0,8%	255 100	0,9%
Totalt utan överlappande arealer	1 348 800	5,9%	2 398 000	8,9%

Diagram 4.5 och 4.6. Formellt skyddad skogsmark utan överlapp mellan instrument, 2022-12-31

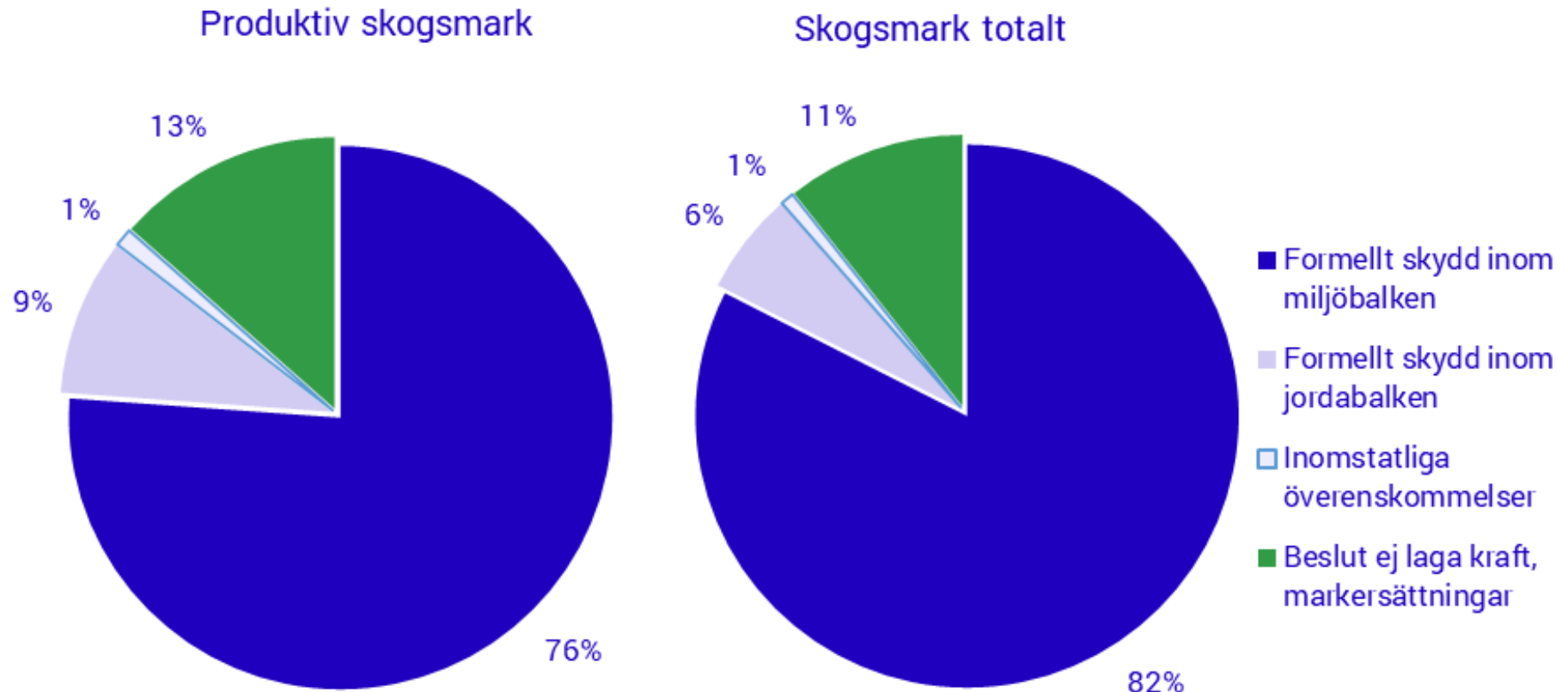

Diagram 4.7. Formellt skyddad skogsmark ovan och nedan fjällnära gränsen 2022-12-31

Utan överlapp mellan instrument

- Beslut ej laga kraft och markersättningar för blivande naturreservat
- Inomstatlig överenskommelse om skydd, Fortifikationsverket
- Ekoparker och Vitryggsavtal
- Naturvårdsavtal (Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen)
- Natura 2000
- Nationalparker, naturreservat, skogliga biotopskydd

Källa: Naturvårdsregistret NVR och Nationella marktäckedata NMD 1.1.

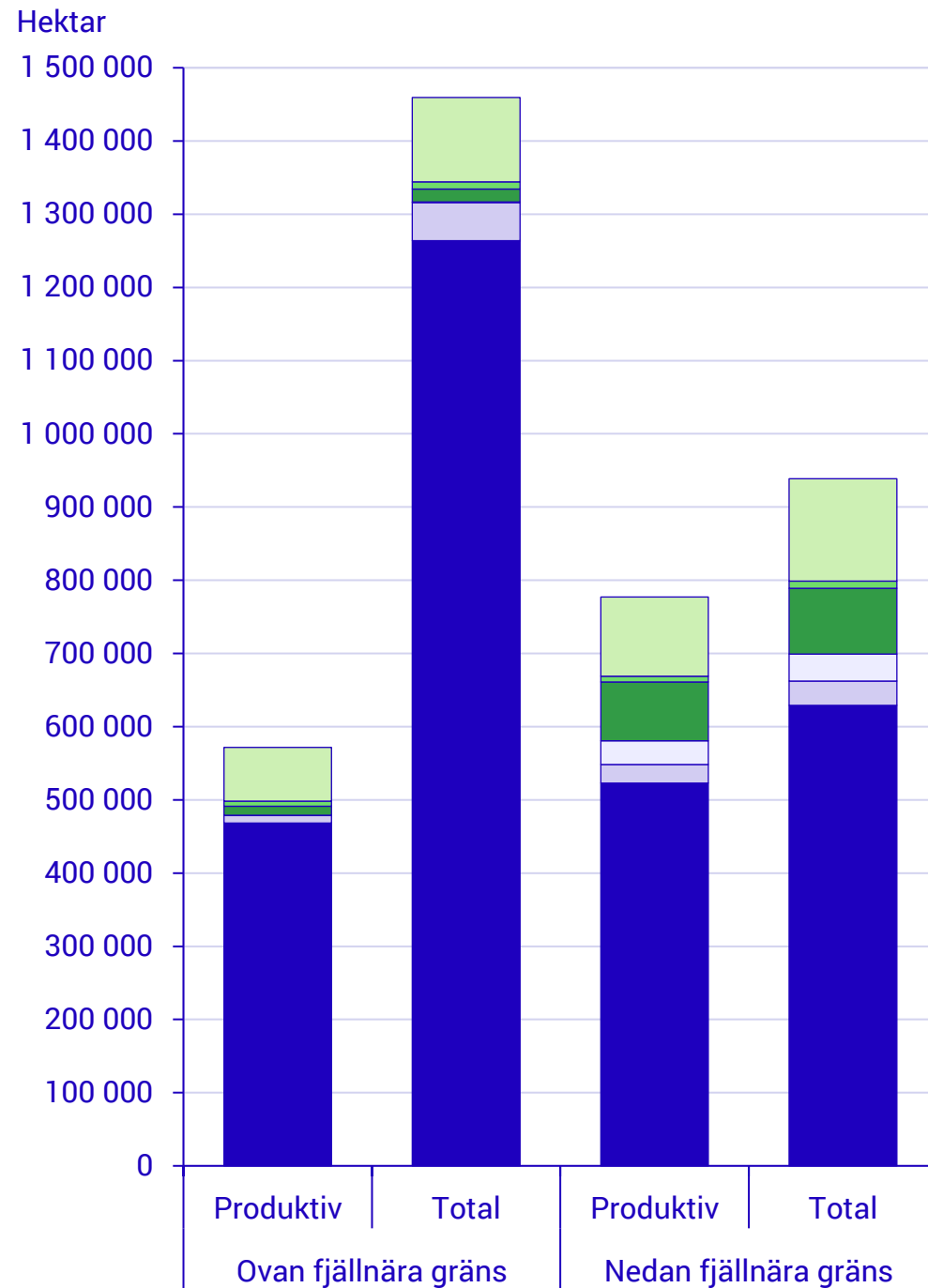
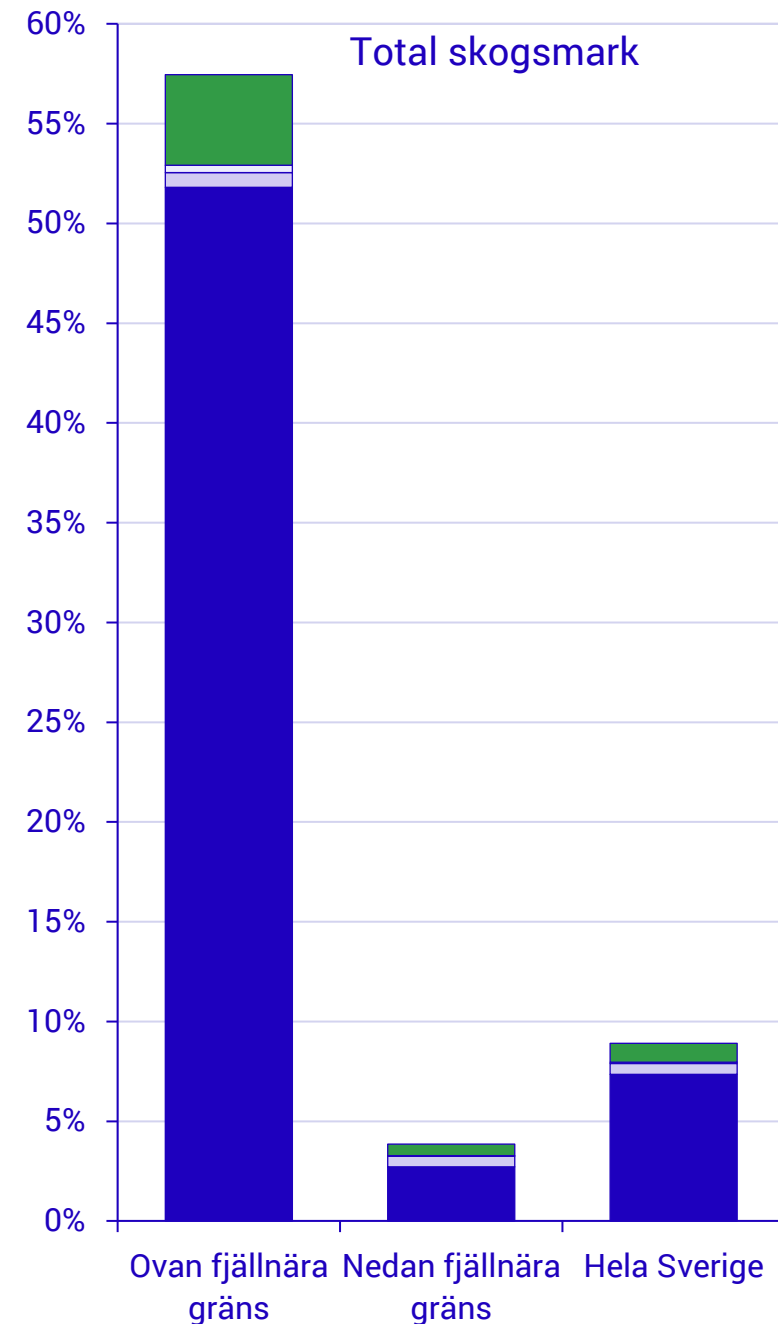
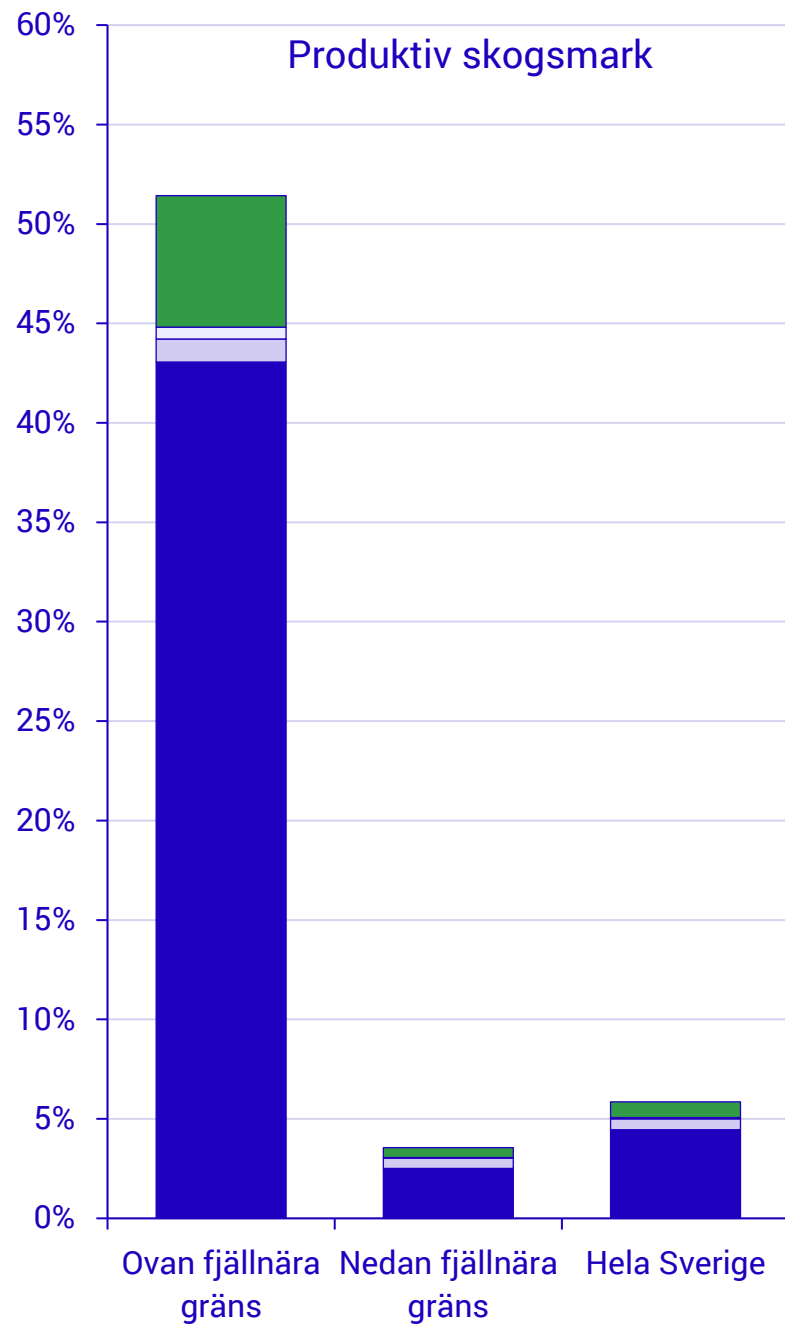

Diagram 4.8 och 4.9. Formellt skyddad skogsmark ovan och nedan fjällnära gränsen, andel av totala arealer skogsmark. 2022-12-31

Utan överlapp mellan instrument

- Beslut ej vunnit laga kraft och markersättningar
- Inomstatliga överrensommelser
- Tidsbestämt formellt skydd inom jordabalken
- Långsiktigt formellt skydd inom miljöbalken

Källa: Naturvårdsregistret NVR och Nationella marktäckedata NMD 1.1.

Karta 4.2. Formellt skyddad skogsmark per region, andel av total skogsmarksareal 2022-12-31

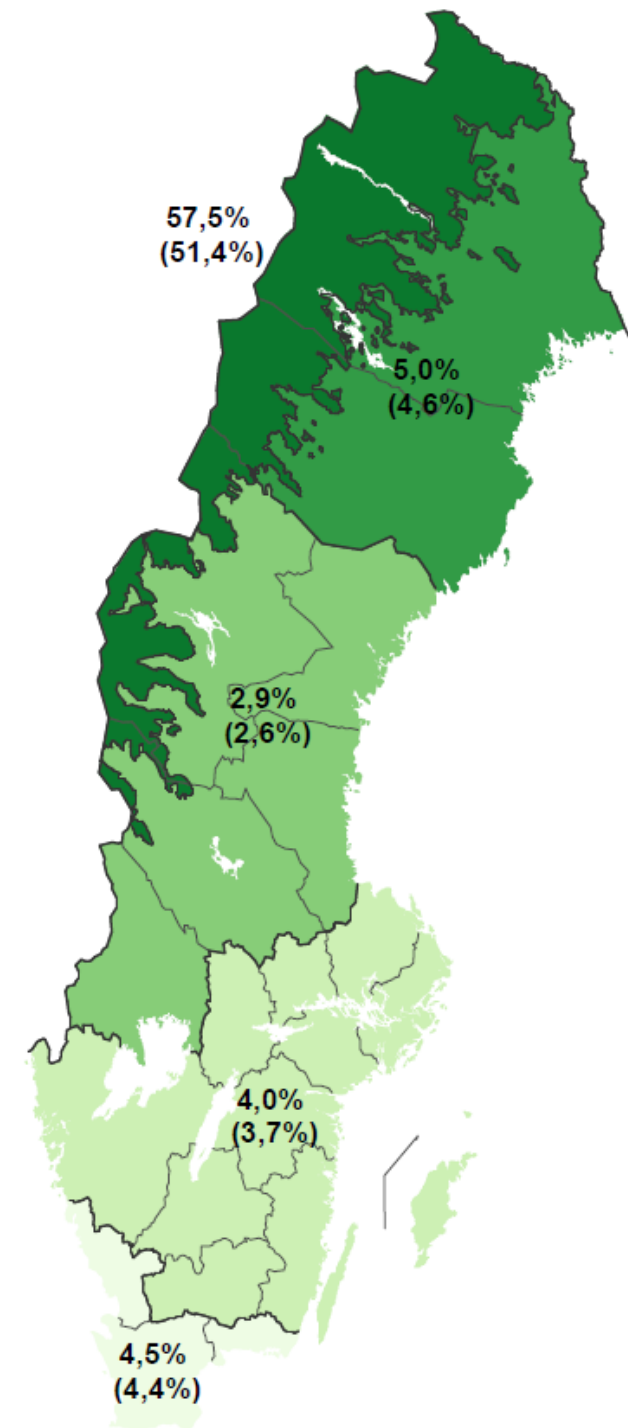
Utan överlapp mellan instrument

Andel i procent:

- Skyddad skogsareal av total skogsareal per region
- Skyddad produktiv skogsareal av total produktiv skogsareal per region (visas inom parentes)

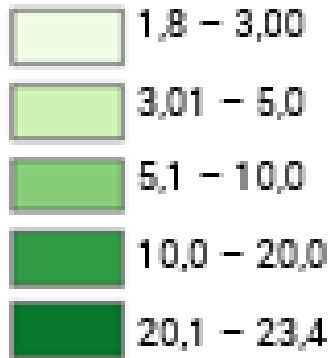
Källa: Naturvårdsregistret NVR och Nationella marktäckedata NMD 1.1.

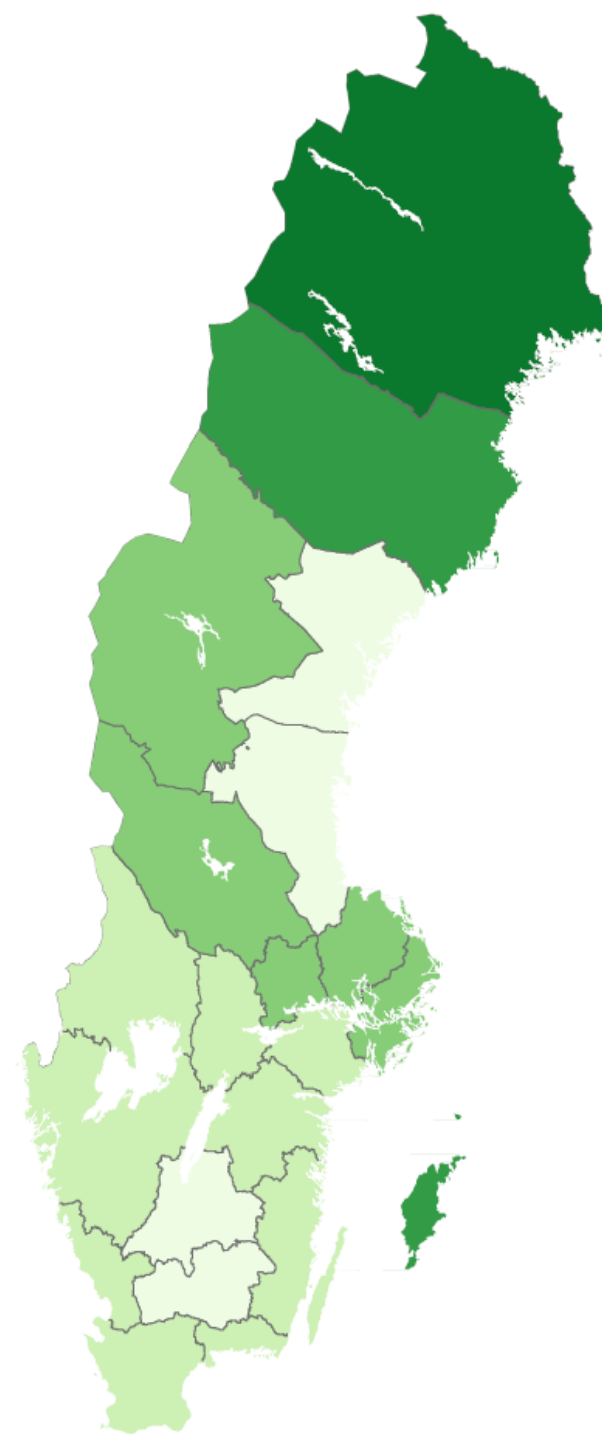
Karta 4.3. Formellt skyddad skogsmark per län, andel av total skogsmarksareal 2022-12-31

Utan överlapp mellan instrument

Andel i procent:
- Skyddad skogsareal av total skogsareal per län

Källa: Naturvårdsregistret NVR och Nationella marktäckedata NMD 1.1.

Skydd av marina miljöer

Tabell 4.13. Skydd av marina miljöer, regionala havsområden, 2022-12-31

Hektar är avrundat till jämna 100-tal

Regionalt havsområde	Areal skyddat hav, i hektar	Andel av total havsyta
Västerhavet	440 700	32%
Östersjön	1 523 400	17%
Bottniska viken	272 500	5%
Totalt, inklusive ekonomisk zon	2 236 600	14%

I SCB:s statistik över skydd av marina miljöer ingår:

- Nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och övriga biotopskydds-områden i marin miljö, med syften och föreskrifter kopplade till den marina miljön.
- Natura 2000-områden med utpekade marina habitat 1110–1180, 1610–1630, 1650 och 8330.

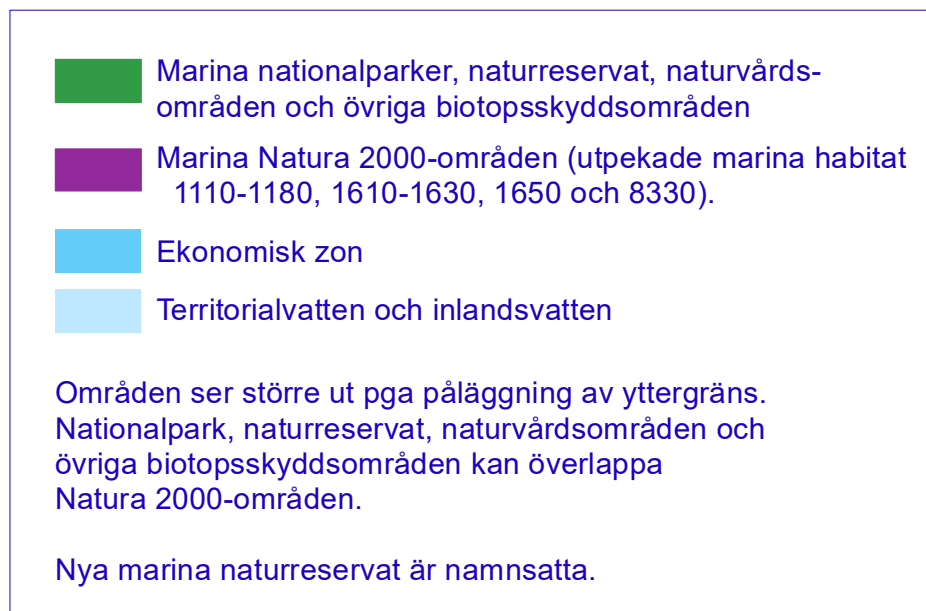
Endast områden som är utpekade enligt EU:s naturvårdsdirektiv, så kallade Natura 2000-områden, kan sträcka sig utanför territorialgränsen och in i Sveriges ekonomiska zon, eftersom det där saknas möjlighet att bilda naturreservat enligt svensk lag.

Källa: Havs- och vattenmyndigheten, Naturvårdsregistret och NMD 1.1.

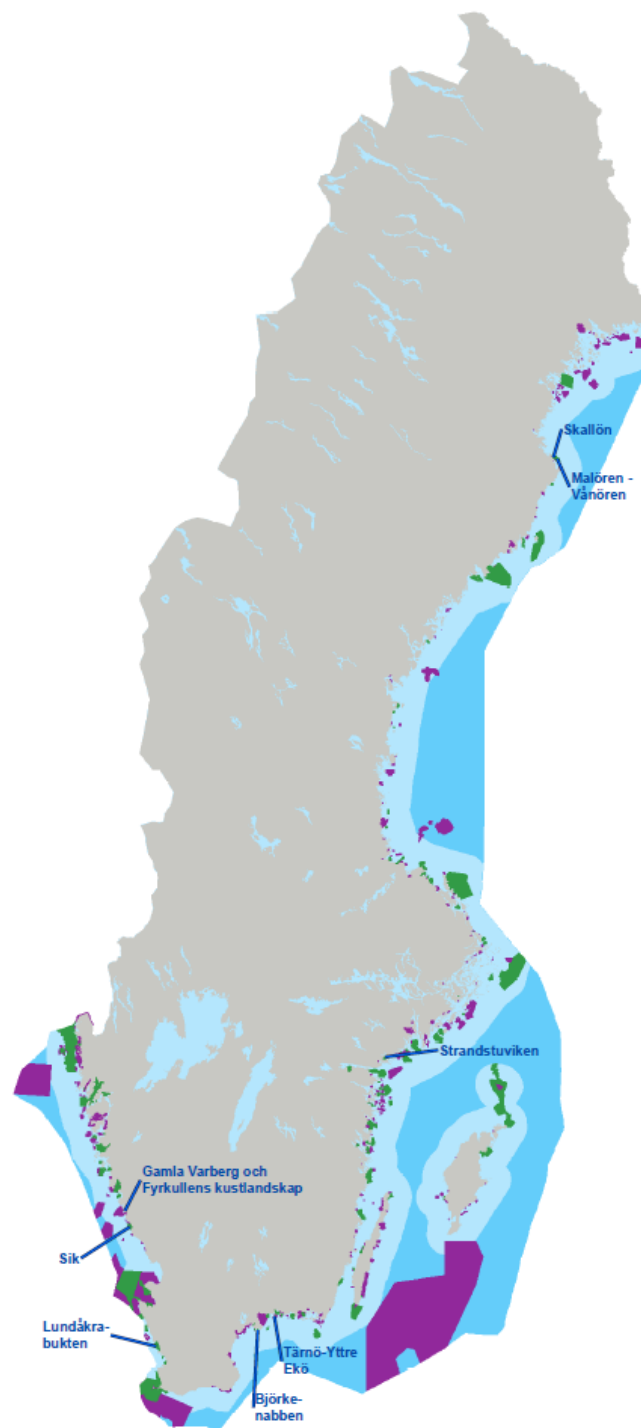
Överlappande arealer ingår inte.

Karta 4.4. Skydd av marina miljöer 2022-12-31

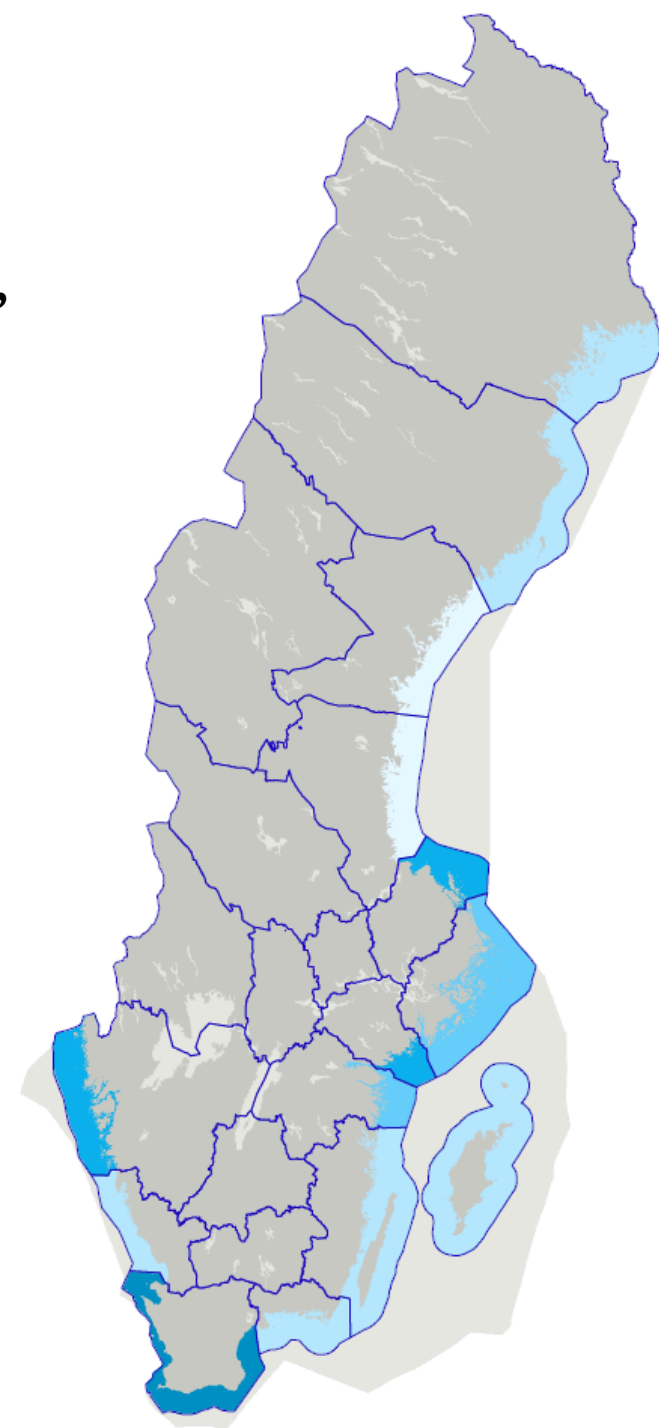
Källa: Havs- och vattenmyndigheten, Naturvårdsregistret och NMD 1.1

Karta 4.5. Skyddad natur i marin miljö, efter län, 2022-12-31

Källa: Havs- och vattenmyndigheten, Naturvårdsregistret och NMD 1.1

Karta 4.6. Skyddad natur i marin miljö, efter regionalt havsområde, 2022-12-31

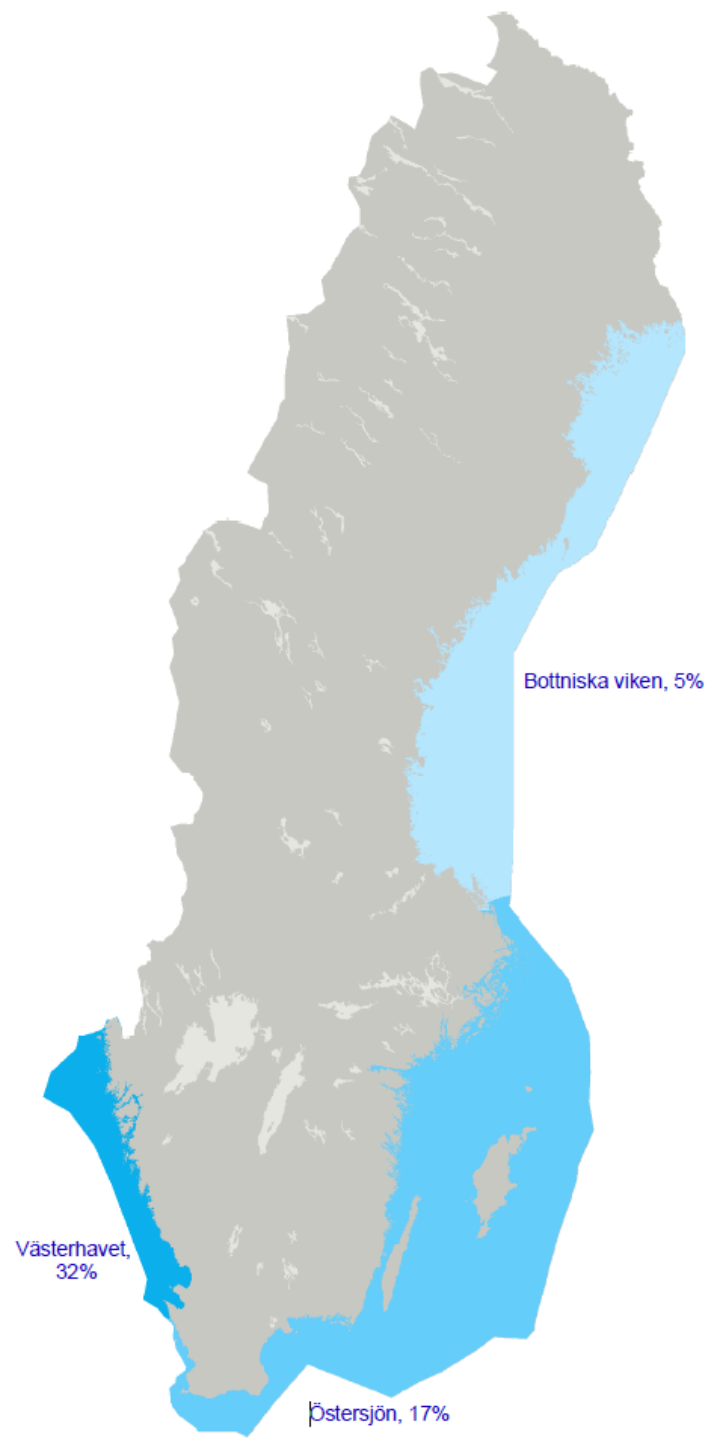
Andel i procent

Regionala havsområden är Bottniska viken, Östersjön och Västerhavet. De regionala havsområdena inkluderar den ekonomiska zonen.

Med skydd av marina miljöer avses:

- Marina nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och övriga biotopsskyddsområden
- Marina Natura 2000-områden (utpekade marina habitat 1110-1180, 1610-1630, 1650 och 8330).

Källa: Havs- och vattenmyndigheten, Naturvårdsregistret och NMD 1.1

Tabell 4.15. Nya naturreservat i marin miljö, 2022-12-31

Hektar är avrundat till jämna 10-tal.

Namn	Län	Ursprungligt gällandeår	Havsvattenareal i hektar
Strandstuviken	Södermanlands län	1989	640
Björkenabben	Blekinge län	2022	70
Tärnö-Yttre Ekö	Blekinge län	1980	80
Lundåkrabukten	Skåne län	2022	3 510
Gamla Varbergs och Fyrkullens kustlandskap	Hallands län	1966	60
Sik	Hallands län	2022	1 320
Malören - Vånören	Västerbottens län	2022	2 260
Skallön	Västerbottens län	2005	140

Källa: Havs- och vattenmyndigheten, Naturvårdsregistret och NMD 1.1.

En fullständig förteckning över de marina reservaten finns i Excelformat på SCB:s webbplats: www.scb.se/mi0603

Tabell 4.17. Sveriges tio största nationalparker och naturreservat i marin miljö, 2022-12-31

Hektar är avrundat till jämna 10-tal.

Namn	Län	Havsareal i hektar
Svenska Högarna	Stockholms län	60 860
Skånska Kattegatt	Skåne län	58 600
Salvorev-Kopparstenarna	Gotlands län	56 030
Gräsö östra skärgård	Uppsala län	53 320
Örefjärden-Snöanskärgården	Västerbottens län	46 820
Falsterbohalvöns havsområde	Skåne län	41 240
Kosterhavets nationalpark	Västra Götalands län	37 960
Holmöarna	Västerbottens län	20 570
Väderöarna	Västra Götalands län	18 090
Kallfjärden	Norrbottnens län	15 630

Källa: Havs- och vattenmyndigheten, Naturvårdsregistret och NMD 1.1.

En fullständig förteckning över de marina reservaten finns i Excelformat på SCB:s webbplats: www.scb.se/mi0603

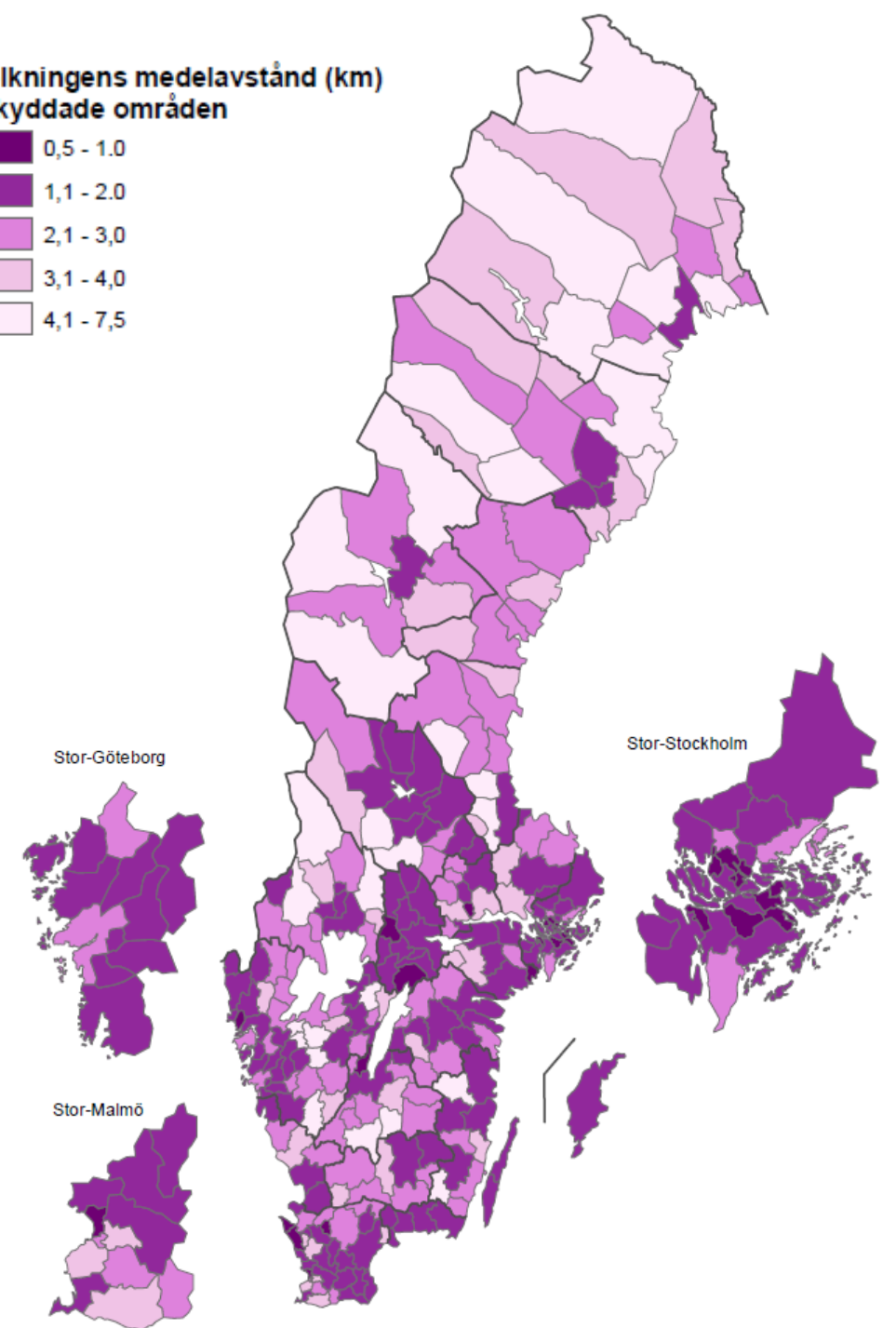
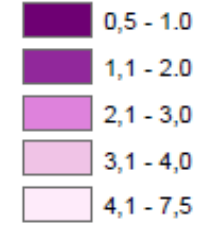
Befolkning och tillgänglighet

Karta 5.1. Befolkningens medelavstånd till skyddad natur, per kommun. 2022-12-31

Skyddad natur avser här nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden, biotopskyddsområden och Kungliga nationalstadsparken

Källa: Naturvårdsregistret och SCB

Befolkningens medelavstånd (km) till skyddade områden

Tabell 5.3. Tio-i-topp: Andel skyddad landareal i och omkring tätorter, 2022-12-31
 Skyddad landareal inom statistiska tätorter 2020, med ett 3 kilometer brett omland.

Tätortskod	Tätortsbeteckning	Län	Andel skyddad landareal
0186TC102	Lidingö	Stockholms län	34%
0180TC101	Stockholm	Stockholms län	23%
0125TC102	Ekerö	Stockholms län	22%
0380TC125	Uppsala	Uppsala län	19%
0163TC103	Upplands Väsby och Sollentuna	Stockholms län	18%
0127TC103	Tumba	Stockholms län	18%
2580TC115	Luleå	Norrbottens län	17%
0192TC103	Nynäshamn	Stockholms län	16%
0181TC108	Södertälje	Stockholms län	15%
0662TC104	Gislaved	Jönköpings län	15%

Källa: Naturvårdsregistret och SCB.

Statistiken avser skyddad natur inom SCB:s statistiska tätorter 2020 med minst 10 000 invånare, samt i en zon på 3 kilometer från tätortsgräns. Inga arealer vatten ingår i landarealen.

Beslut, förvaltning och kostnader

Tabell 6.2. Tio-i-topp: Störst antal kommunalt inrättade naturreservat och naturvårdsområden. 2022-12-31

Län	Kommun	Antal områden efter beslutande myndighet	
		Kommun	Länsstyrelse
Örebro län	Örebro	19	37
Dalarnas län	Gagnef	16	14
Dalarnas län	Leksand	16	18
Stockholms län	Nacka	15	1
Skåne län	Lomma	13	2
Stockholms län	Huddinge	11	1
Stockholms län	Stockholm	11	0
Skåne län	Helsingborg	10	12
Stockholms län	Botkyrka	9	6
Stockholms län	Södertälje	9	17

Källa: Naturvårdsregistret och SCB.

Sveriges officiella
statistik

Tabell 6.3. Tio-i-topp: Störst areal i kommunalt inrättade naturreservat och naturvårdsområden. 2022-12-31

Län	Kommun	Totalareal i hektar efter beslutande myndighet	
		Kommun	Länsstyrelse
Stockholms län	Huddinge	5 421	4
Uppsala län	Uppsala	4 474	4 082
Skåne län	Helsingborg	3 815	909
Stockholms län	Nacka	2 616	3
Uppsala län	Tierp	2 530	11 137
Örebro län	Örebro	2 449	3 730
Norrbottens län	Luleå	2 404	25 501
Stockholms län	Stockholm	2 093	0
Kronobergs län	Växjö	1 639	5 243
Östergötlands län	Linköping	1 587	1 371

Källa: Naturvårdsregistret och SCB. Överlappande arealer är inte borträknade.

Sveriges officiella
statistik

Diagram 6.1. Markägare i naturreservat, totalareal, 2022-12-31

Källa: Markägarkartan 2021, NMD 1.1 och Naturvårdsregistret.

Statistiken avser naturreservat med gällandedatum till och med 2022-12-31.

Diagram 6.2. Markägare i naturreservat efter storleksklass, 2022-12-31

Storleksklass naturreservat, totalareal i hektar

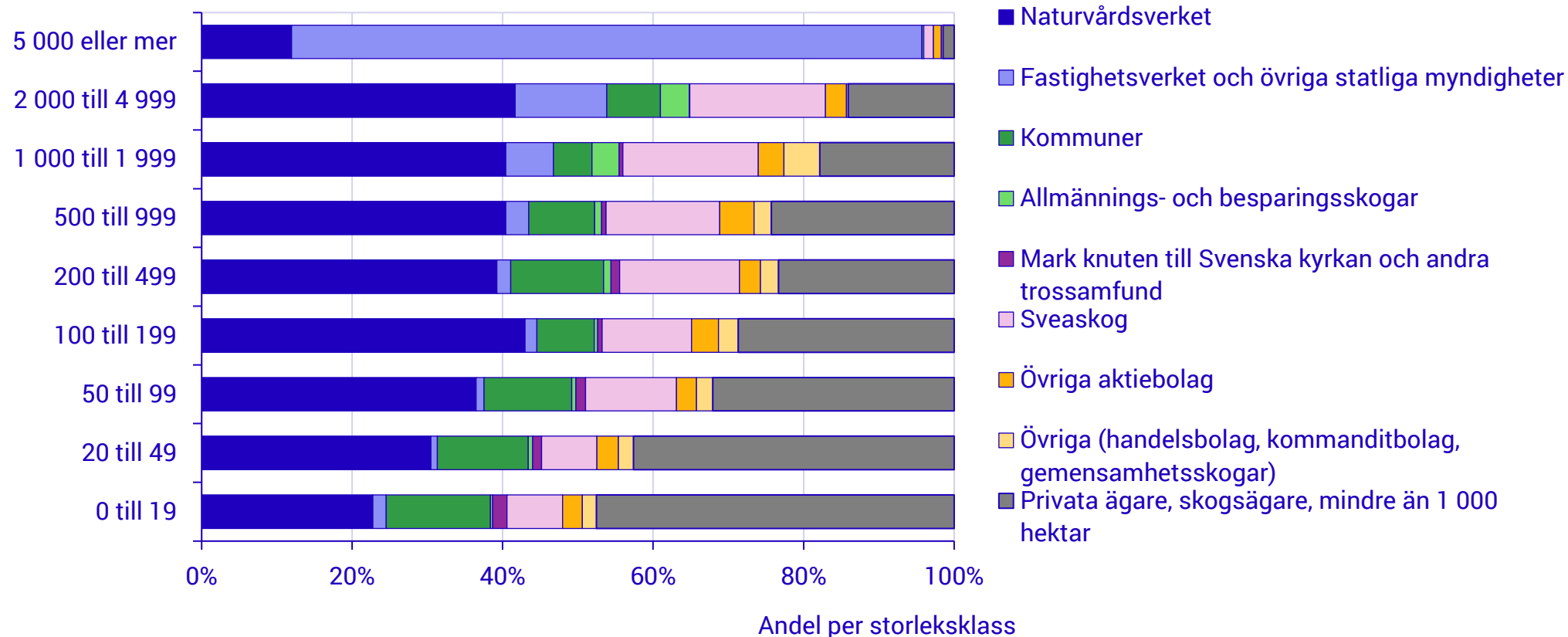
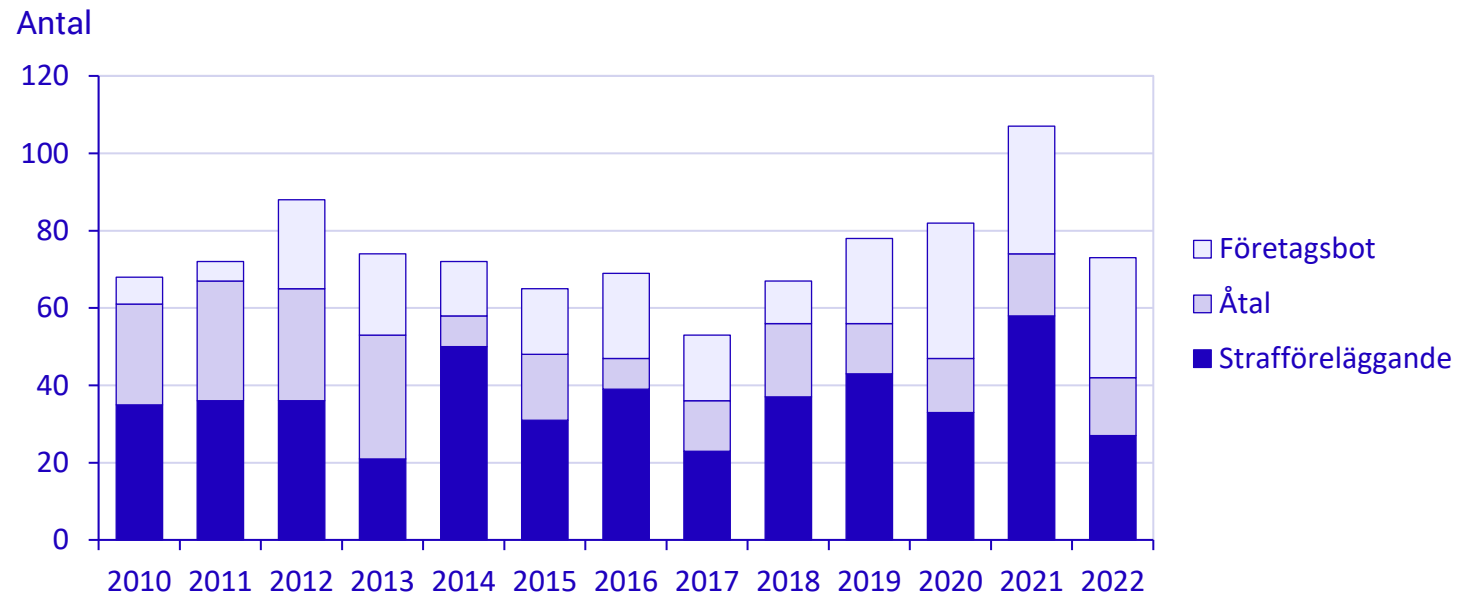

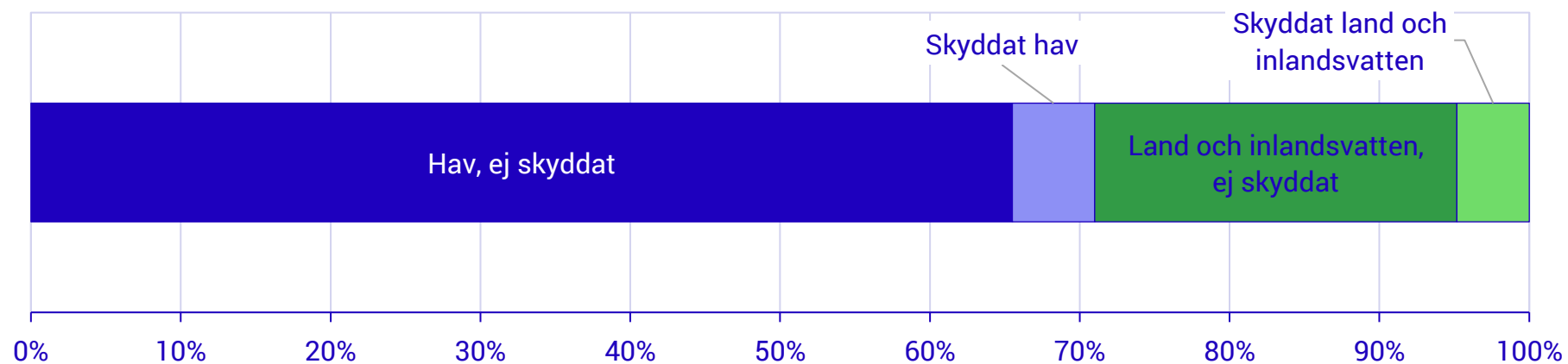
Diagram 6.3. Antal brottsmisstankar avseende brottskod 8015 ”Brott mot områdesskydd, förseelse mot områdesskydd”, 2010 till 2022

Källa: Åklagarmyndigheten

Internationell statistik och rapportering

Diagram 7.1. Skyddad natur i världen, maj 2020

Källa: Protected Planet Report 2020, WDPA.

Andelar avser hela jordklotets yta, enligt statistik från WDPA.

Diagram 7.2. Skyddad natur inom EU, Schweiz och Norge 2021

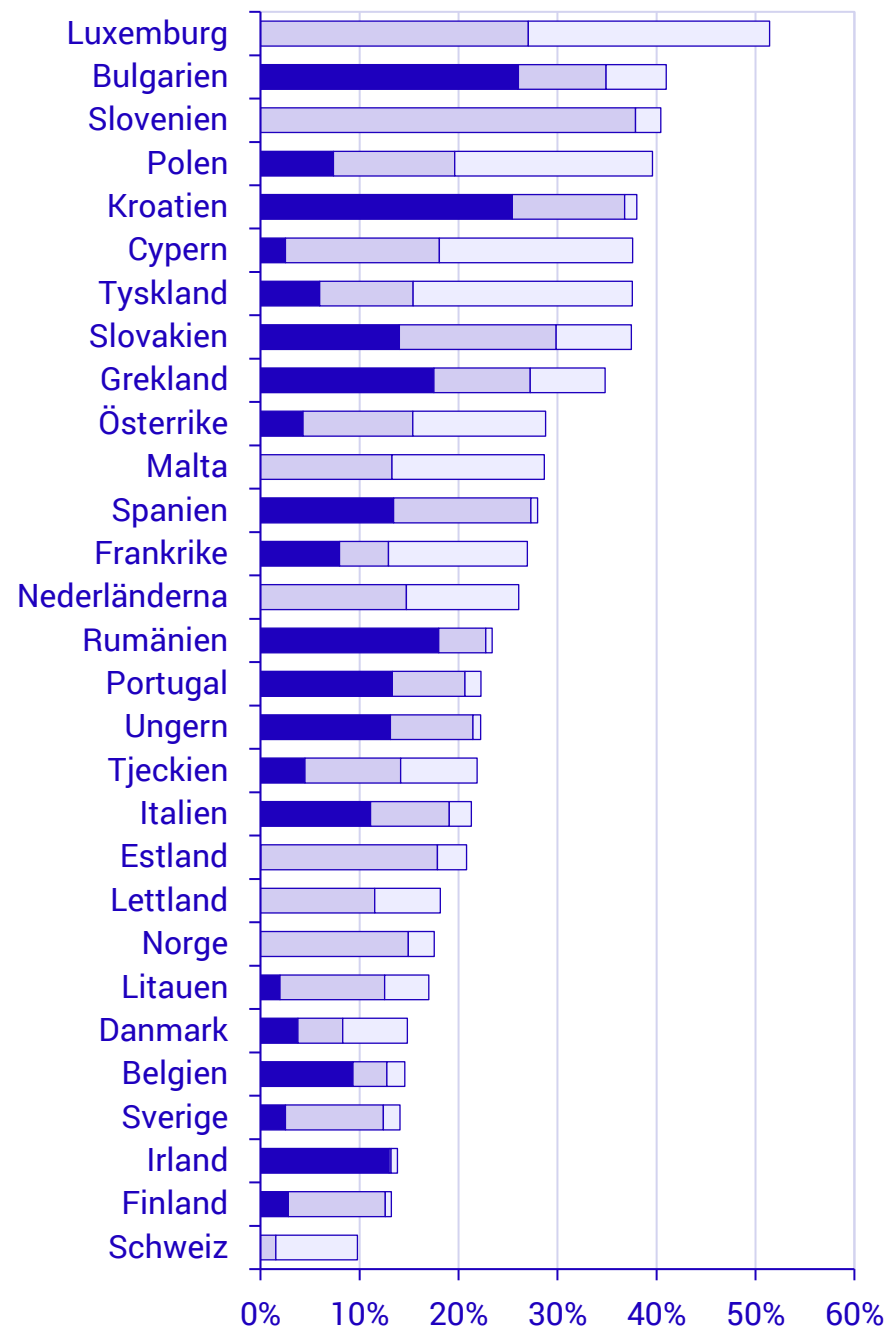
Andel av total areal land- och inlandsvatten

■ Natura 2000

▒ Natura 2000 och nationellt skydd (CDDA)

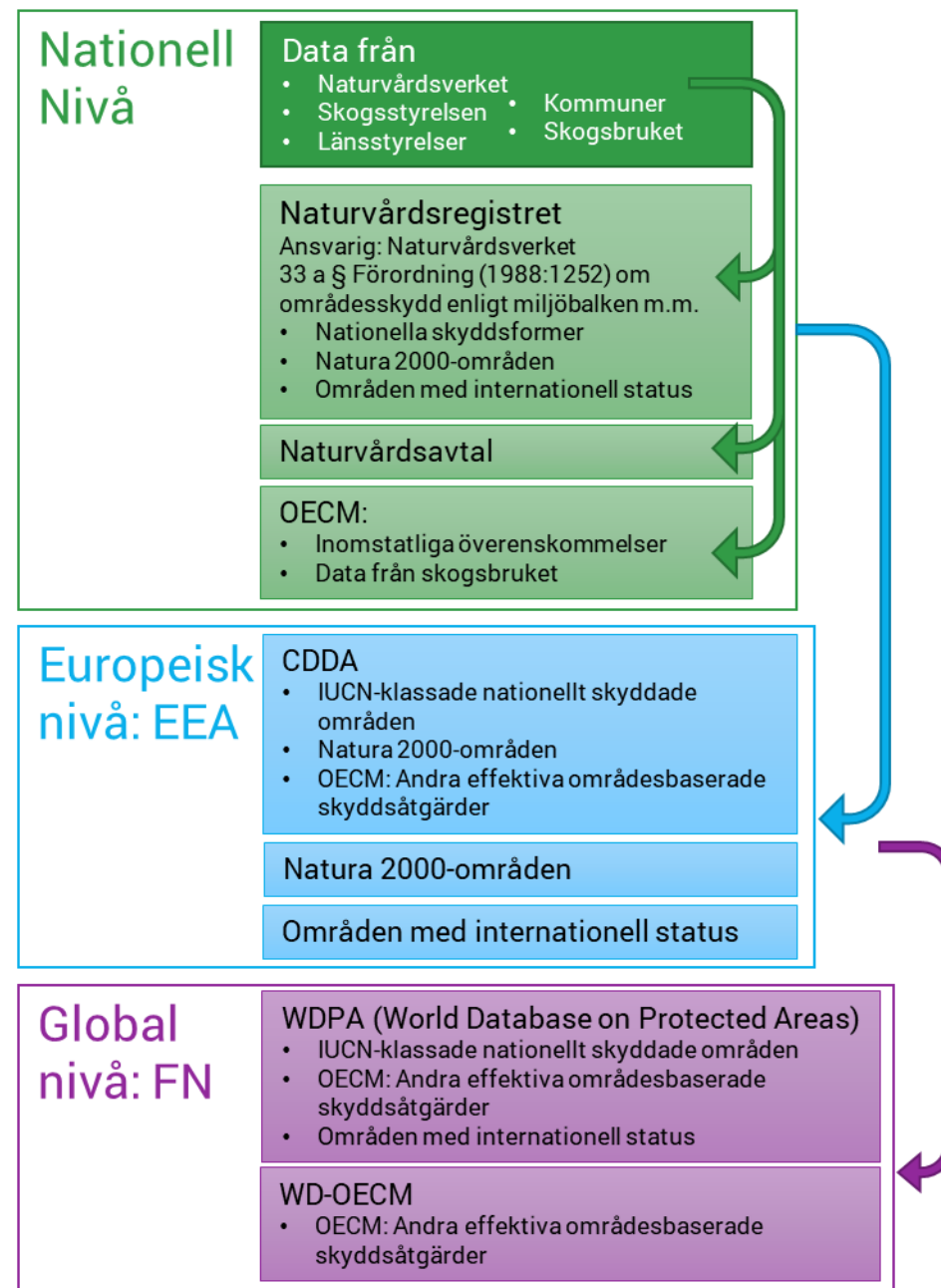
□ Nationellt skydd (CDDA)

Källa: Europeiska miljöbyrån EEA

Figur 7.1. Flödesschema över internationell rapportering av skyddade områden och OECM

Källa: Naturvårdsverket och SCB

Tabell 7.1. Naturvårdsverkets rapportering till databasen CDDA, 2021 och 2022

	Areal i hektar		Skillnad 2021 till 2022	
	2021	2022	Areal i hektar	Procent
Skyddade områden	9 060 300	9 084 700	24 400	0,27%
OECM	33 000	71 700	38 700	117,13%
Totalt	9 093 400	9 156 400	63 100	0,69%

Källa: Naturvårdsverket. Arealer är avrundade till jämna 100-tal.

Protected Nature 2022

Formally Protected Nature in Sweden, 31/12/2022

Instruments	Number	Total		Land and inland waters		Marine water	
		Area in hectares	Share	Area in hectares	Share	Area in hectares	Share
Environmental Code, permanent formal protection							
National parks	30	743 237	1,4%	697 250	1,6%	45 986	0,6%
Nature reserves	5 440	5 148 009	9,7%	4 438 235	9,9%	709 774	8,7%
Nature conservation areas	89	149 292	0,3%	122 953	0,3%	26 339	0,3%
Habitat protection areas in forest land	8 737	33 519	0,1%	33 516	0,1%	3	0,0%
Habitat protection areas, other	139	616	0,0%	367	0,0%	249	0,0%
National City Park	1	2 614	0,0%	1 820	0,0%	794	0,0%
Natura 2000	4 125	7 801 464	12,9%	5 795 833	13,0%	2 005 632	12,9%
Total permanent protection, without overlap	18 561	8 874 047	14,7%	6 562 556	14,7%	2 311 490	14,9%
Land Code, time-limited formal protection							
Nature conservation agreements	5 847	170 550	0,3%	170 501	0,4%	50	0,0%
Intra-governmental agreements							
Swedish Fortifications Agency	56	32 257	0,1%	32 201	0,1%	56	0,0%
All instruments, without overlap	24 464	9 055 526	15,0%	6 743 933	15,1%	2 311 594	14,9%

Source: Statistics Sweden and the Swedish register on areas protected under the Environmental Code.

Areas in Sweden's exclusive economic zone (EEZ) are included in the Natura 2000 protection forms and in totals (line 11 and 16). Area for Sweden's entire economic zone has been used in calculating the share of Natura 2000 areas and totals in line 11 and 16. Share for other forms of protection is calculated based on area for Swedish territory, according to Statistics Sweden's official statistics on land and water areas: www.scb.se/mi0802-en, reference time 1 January 2023.

Kontakt

SCB

Karin Hedeklint
mark.vatten.gis@scb.se

Naturvårdsverket

Birgitta Olsson
Birgitta.olsson@naturvardsverket.se

